

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

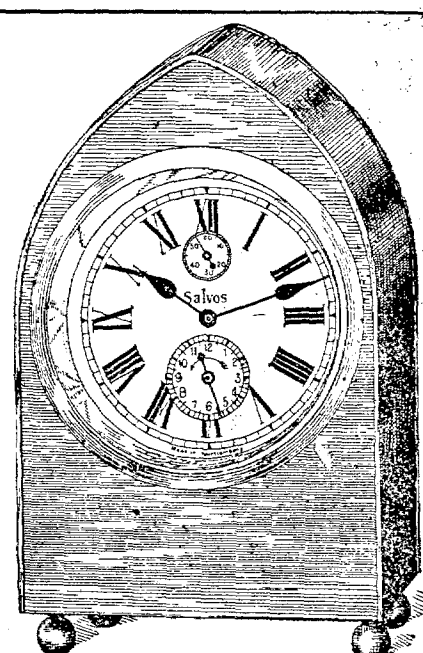
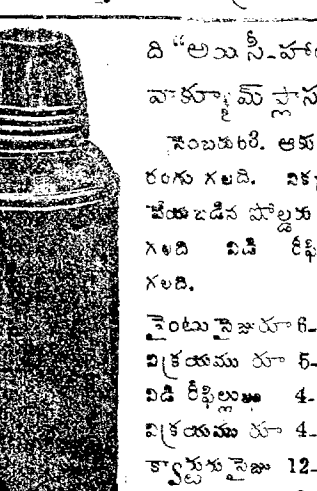
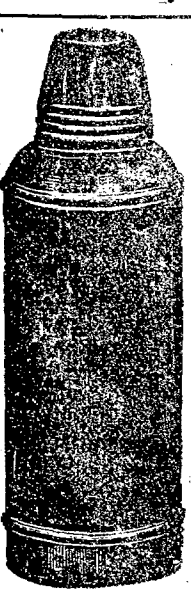
ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3, } చెన్న పట్టణము 1916 నంబర్ జూలై నెల 29 వ తేది శనివారము } NO 102
నంపుటము. 3. } న శ నా మ స ం వ త్స ర ఆ మా థ మా స బ హు శ అమావాస్య 30. } సంచిక 1002

<p>పండ్లపొడి</p> <p>పంటినొప్పులకు మంచిమందు</p> <p>ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోముట వలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. నోటి దుర్గంధము లేక యుండును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0</p>	<p>మోహినీతైలము</p> <p>సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును</p> <p>మెదడుకు, కండ్లకు చలవచేయును. వెండుకలు నునుపుచేరును. కురులు పెరుగును 5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0.</p>	<p>తామర తైలము</p> <p>నాలుగుపూతలలోమాన్యును</p> <p>తామర, తీట, దురద, ఉంగరములవంటి చుట్లు, మొదలగు చర్మరోగములను నాశనము చేయుగలదు. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0</p>
--	--	--

మా వేసగికాలపు వార్షిక విక్రయములు జూలై 31 వ తేదీనుండి ప్రారంభమగును.

ధరలు చాలవరకు తగ్గింపబడినవి. ధరలకట్టి కోరిన వంతుబడును.

<p>ది "గ్రీపు" ఎలుకలబోను.</p> <p>ఒక్కచూడక చంపు నదియి అన్నిటికన్న చాల శ్రేష్ఠ మైనదియి గట్టిదియి ఎలుకల చంపు స్పీరింగుబోను వెల ఆ 12. విక్రయము వెల ఆ 10.</p>	 <p>4 1/2 వైంటు కిరడనాయిలు వరకు వడయోగింపవచ్చును. ఎత్తు అం 12 1/2 బర్నరు అం 6 బంగారపు వన్నెలు నలుపు వన్నెయు గలదు. ప్రైయిట్. పహ్ వెల రూ 6-8-0. విక్రయము రూ 5-15-0. నిడిన త్రికె. ఆ 8. విక్రయము ఆ 7</p>	 <p>అలారముక్ పై నిక్కిలు వైంటు వేయబడిన పాల్వాస్ రీటరు మైమీను గడియారము (వజ్రముతో నున్న తీ) x 4 1/2 ఇంచు సాల్వెలు అం 4 ఇంచులో డయల్ ఎత్తు అం 7. వజ్రము అం 4 1/2 ఇంచు రూ 8-8-0 విక్రయము రూ 7-4-0</p>
<p>ది "గ్రావిటీ" చుంచెలుకబోను</p> <p>ఉక్కుతో గట్టిగా చేయబడినది. చునుచేగా చుంచులను కట్టు న. చుంచు ఎంతమాత్రము తప్పించుకొనలేదు. వెల ఆ 6. విక్రయము వెల ఆ 5.</p>	 <p>ది "అల్మి సి-హాట్" వాక్యూమ్ ప్లాస్సు.</p> <p>వెంటువైజు రూ 6-8-0 విక్రయము రూ 5-12-0 విడి రీఫిల్లులు 4-8-0 విక్రయము రూ 4-2-0 కార్బన్ వైజు 12-8-0 విక్రయము రూ 10-8-0 విడి రీఫిల్లు రూ 8-8-0 విక్రయము రూ 7-15-0</p>	 <p>ది "సోలార్" వాక్యూమ్ ప్లాస్సు.</p> <p>ఇది చాల నూతనకము. గోధుమరంగు గలది. ఎంతమాత్రము ఫిల్లరు బ్రద్దులుగాదు. దీనికి అల్మామినియము పోల్లనగలదు.</p> <p>వైంటు వైజు రూ 4-15-0 విక్రయము రూ 4-8-0 విడి రీఫిల్లులు రూ 3-4-0 విక్రయము రూ 2-15-0</p>
<p>వెలువే, లెయిడులా అందు కంవెని లిమిటెడ్, ఇంకార్పొరేటెడు ఇన్వెస్టుమెంట్, పోస్టుబాక్సు 204, మద్రాసు.</p>		

వ్యవసాపకుడు.

దత్తాత్రేయ కవిత్వ మొదలు } 12. విజయనగర సామ్రాజ్యము
 తనకాము కావ్యము వరకు } బళ్ళారి (చరిత్ర) పేజీ
 - 28 - జూలై 1918:

ప్రపంచ వార్తలు

బాల్కన్ గారికి పెద్ద పాటమిడి. ఆ పాటమిడి 8 అంగుళాల గా నేర్పరచి బాల్కన్ గారు వానిలో మంచి రకము కనుపలకు గొర్రెలను విస్తరింపజేయుచున్నారు. ఇప్పుడు యుద్ధములవలన తీరిక లేదు. అయినను ఆయన సోదరి ఆయన కుమారుల నన్నిటిని చూచుచున్నది.

నగర నిర్మాణ కార్యకర్తల గుర్రము దేవో యద్యోగమును సంపాదించుటకొక కార్యమును చేసెను. ఆపుడతని గొర్రెలను గూడఁజేర్చెను. కొడుకు లోలియందు కన్నులకు గొర్రెలను తిండి బియ్యము నిలిచి యుండెను. కొడుకు రాగానే వాడు నిన్ను చూడగిరి యాడదగినను. "అనవరము తేలికత్తుల నన్నియు వారిదిగిరి. నిలండి సొలిపిటరు జనములు కాదాయని యుడిగిరి. నే నాంటిని నీవార్పితి నీయవలంబింక వరి. ఈ కుర్రులతోపాటునవుడు దానికొరకు ప్రయత్నించెదనని నేను చెప్పితినిని" కొడుకు తండ్రికి చెప్పెను.

ఆస్ట్రేలియాకుంట్రిగారు ఒకటివారి ప్రతినిధిగా పాన్ గెయిల్స్ లో 80 సంవత్సరములనుండి విడుదలయి పని చేయుచున్నాడు. ధూమను బద్ధుగా 42 సంవత్సరములనుండి విడుదలయి పనిచేయుచున్నాడు. ప్రతిసంవత్సరము నిట్టిగొర్రె నీ నియోజి-పనుడు చాలా గొప్పపంకతి.

యాజువాల్కగారు క్యూబాయుద్ధమున కొంతసేనను నడిపించిరి. ఆయనకు కాయనకుండు చాలగౌరవముగలదు. ఆయనకు ఆమెికాకు అధ్యక్షునిగ నియోజింపగలదు నొకసారి వారిలో నొకడియల ముప్పవించెను. "మీరందఱును యాజువాల్క గారికి మీవోట్లనియ్యగోరెదను. మీరాయన చేయియ్యవలెను. సాయము కాణమునకు గొర్రెలను నడపింట్లు ఆయన మనల నిడి ప్రక్కలు వడిగో ఇకముందుగూడ నట్లే నడిచెదను." అని ప్రదేశము. నూటకుం దపార్థమున్నను మనలోనిపుడ్యేయము మార్చితిని యింది.

లాయుకు బాల్కన్ గారికి పూర్ణముగా మునున్నది. ఏల ననగా రమ్యుకు కిచనకు గాలో హెంపమైకనకలో లాయుకు బాల్కన్ గారుమాడమొకట పెట్టుటకు నిశ్చయింపబడినది గాని ఆయన కాదుగూడమునుటచే అంతయు నిర్దయకునకి అయి ల్లండు ననుస్మకతిగి ఆయన ప్రయాణ ముగియించెను.

కొట్టికొండకు కాన్సేట్రేటయిన చాల సేనలకు మనధనించెను. అతనితల్లి చాల విద్యారతి - నంట, కట్టుపని ఈవర్య, బట్టుకుకుట మున్నగుపనుల నన్నిటిని ఆమెయే చేయుచుండెడిది గాని వారికి నాకరణము నాకరులును అక్కడక్కడను లేలేదు. అతడతిబాల్యముననే బట్టయంత్రాలలో కండెలకునూ చుట్టుపనిలో ప్రవేశించెను. తరువాత సిగ్నలరుగా పనిచేసి క్రియక్రియగా నూపర్చెంటు అయ్యెను. ఆమెికా క్కగా వ్యాండ్లొన నుచు యున నకను తెలిగివు కా ఖతు సర్వాధికారిగా నుండెను. ఇతడు వంతు కొనుటకు వీలైన బండ్లవ్యాపారము పెట్టుబడిలేకుండ ప్రారంభించి 40వేలపా నలు లాభముగడి చెను. అందులో 8 వేలు కిరసాయిలు నూ కుల నిమిత్తము పెట్టుబడి పెట్టక 25 వేలుల వచ్చెను. ఆట్లు క్రియముగ కొట్టికొండయ్యెను.

1891 వ సంవత్సరమున నొకసంఘ మేర్పరచ బడినది. ఇప్పుడు సంఘమున 5 లక్షలనుండి 80లక్షలున్నాడు. వారినిగి యూదు 95 లక్షల పామున్నది.

యుద్ధములోకనులు పోయిన లాంకమైక నైనికుకు నాటమిండినీ. నెల్లును అనుకొకబట్టు యంత్రకాలల యజ మాని ఒక్కొక్కరికి ఒకయకరము భుమిమూడేడ్లవరకు కెట్టులేపంపా కొట్టు, వాముల మున్నగువాని పెంపుకొనుట నిన్నుచుండెను.

తెనాలి-తేలెత్తికాలూకా సంఘము:—తెనాలి తేలెత్తి కాలూకా సంఘముకు గాగ్రములనువెల్లి, గ్రామసంఘ ములకు కేసెంతులనున్న సుపనుల నెరకేర్పరచు సంఘ కార్య నిర్వహణము. ఏమో మోగిలినవట్టి. ద ఖాన్లు సంఘ కార్యకర్తలకు చెల్లెల మూల మోగిలలో గా తంపుకొనకలెను.

చిత్ర వార్తలు

మృత్యువార్త.

అరుణి సంవత్సరముజూనిండిన వా రక్కరకు రారని చెప్పట ముద్దతప్ప. పరిపంచమును జరిగిన ఘనకార్యములలో 100 కి 85 వంతులు 60-70 ఏండ్లకు మధ్యవయసువారిచేతను 100 కి 28 వంతులు 70-80 ఏండ్లకు మధ్యవయసువారిచేతను 100 కి 6 వంతులు 80 ఏండ్లు దాటినవారిచేతను చేయబడినవి. అనగా 100 కి 64 వంతులు 60 ఏండ్లుదాటిన వారే చేసిరి. అనగా 8వంతులలో 2వంతులు 80 ఏండ్లుదాటిన వారే చేసిరి. 1వంతులలో 60 ఏండ్లుదాటినవారుచేసిరి. ఇప్పుడుజరుగుచున్న ఈమొదల ప్రయత్న మహామౌద్ధమనందు. ప్రఖ్యాతిగా పని చేయుచున్న నేనానలలో బాఫే - ఫ్రెంచి - హిందెకు బద్ధ మొదలగువారికి వట్టి పూర్ణముజరిగి చాలా కాలమైనది.

మృగవార్త.

ఆడవాండ్ల కనేక లోపము లుండకమునుగాని మృగ వాండ్లికు లోపములు రెండు మాత్రమే గలవు. అవి వాడు చేయుపనులు చెప్పెడుమాటలను ఆ 2 ఒక కనికరచించెను.

పెండ్లికట్టుములు.

పెండ్లికట్టుకు పిలువబడి కచ్చిన జంతుముక్తులు కథా నకులకు కట్టుముల నిచ్చుచాడుక అన్ని దేశములయందును కలదు. కొందరు బట్టులను, కొందరు నగలను, కొందరు రొక్క మును, కత్తానుసారముగ నిచ్చెదరు. ఇటీవల నొకవోట వివాహము జరిగినది. వివాహమునకు కచ్చినవారు దంపతులకు చాల నువయుక్తమును కట్టుము నియ్యవలచి- 2 పుట్ల కర్రల నిమ్మని ఒక కర్రలడిలివానిని- అరు నెలలకు సరిపడు కూరగాయల నిచ్చుచున్నామని యొక కూరగాయల వర్తకునకును- 2 పుట్ల ధాన్యము నిమ్మని ధాన్యము వర్తకునకును బరాకముల నిచ్చి ఒక సంవత్సరము యింటివై- ఒకనెలకు వై ఖర్చును క్కర సాయము చేసికొనుటకు కాలవిన నాగళ్లు- ఎడ్లు- మున్నగు వానిని యిచ్చిరి. ఇట్టి కట్టుములు ఎంతో అక్కరకువచ్చును.

నిద్ర.

వాగుగా నిద్ర పట్టకలెనని రాత్రి 7 గంటలయిన పి చుట్ట పనిచేయరాదు. విశ్రాంతి బుచ్చుకొని సంగీతముతో చక్కనికథతో పాడుటగాని విడుటగాని చుట్టుటగాని జరి గించిన చక్కగా నిదుర పట్టునని యొక రసరి.

అర్జున.

11 ఏండ్లవయస్సునకి వారముకు 10 రూకలను 20 ఏండ్లు వయస్సు నకి 20 రూకలను 25 ఏండ్లకు 80 రూకలను. వ్యాపక వాడినెన నెలకు 500కు సంపాదించవలెను. సామాజ్యకాన సభలో సభ్యుడకు కావలెన అని ఒకయవకుడు బాల్యముండే యొకవంతుకు వట్టెట. అతడు అనుకొనినరీతి నే అతడాడ్లింక గలిగెనట.

పెండ్లిపిచ్చు.

ఒక స్త్రీయును ఒక పురుషుడును కొలంబసు గా వివాహ ముచేసికొని జీవసంచారము బయలుదేరి దారిలో మాంట్రి యు - ఇ. గ్లాసు - స్కాట్లండు - వెల్సు - ఫ్రాన్సు - జర్మనీ - రష్యా - బెల్జియము - సిడ్నీ - న్యూసౌత్ వెల్సు లలో మరల మరల పెండ్లిచేసికొనుచుండిరి. వా 'ద్దరు నల్లు 11 సార్లు పెండ్లి చేసికొనిరి.

అంతా ఆరుతోపుంది.

యద్ధము ఆరంభమైన 666 వ వాడు నాకాయద్ధము జరిగినది. 666 ఏటక్రియరప్రభువు చనిపోయెను - 6-8-1916 వ తేదీ ఆ మరణవార్త 6 గంటల 6 నిమిషములకు 6 గురు నక గడిలో కూర్చునియుండగా తెలిసినది. ఆ హెంపుమైక నాకలో 666 గురు వానికు యిండిటు.

వాచాలత

అనగన నూట అనరానిమాట తెలియకుండ తెగవాగు వాడు 5 నిమిషములను గమనించిన ఆవ్యాధి యువకమిండును. ఎవరిని గురించి-ఎవరితో - ఎట్లు - ఎపుడు - ఎచట అనునవి ఆ ఆయనను.

మోసాదాల వధ.

ఎలకుల వా'ధకార కొకడు పిల్లిని పెంచెను. పిల్లి ఎలు కలకు చంపుట మని పక్కయింటివాని వాడు పిల్లిలకు తిన సాగినది. వాడుల యజమాని దాని పక్షిగట్టి వాడు పెట్టి పిల్లిని చంపెను. పిల్లిని పెంచిన వాడు తేను చేతగా పిల్లిని చంప గూడదు. వాడుపిల్లిల ఖరీదు రాబట్టవలెనని వ్యాయము. వ్యా యము 5 పి స ం డు న క్షమిచ్చు కొనుచుని వ్యాధి ధిపతి పిల్లి ఖరీదు నిచ్చించెను.

రక్షకములు

రక్షకములు రావీజులు అంజనేయబిల్లులు. రావీజుల యంత్రము. మనశ్శేషములొందరు కొని మెడలోనో దండలో కట్టుకొనుచున్నట్లురమ్యదేశమువారువామత్రగంధమునులెలిసి పుస్తకమును బహువిధ అక్షరములలో నచ్చవేయించి వాచీ గొలుసులలో తగిలించు కొందురట. ఆపుస్తకము అంగుళము చతురమును 3/4 అంగుళము దశపని గలిగి అందముగా నుండు నట. అదివారి కంకరత్తుతుని వారినయ్యకము. అందున్న అక్షర ములను చదువనలెననిమాయము నులోచనముల పనికిరావట. అక్షరములను మిక్కిలి పెద్దవానిని గా కనబరచునట్టి పెద్దఅక్షరము లు కావలెనట. భగవద్గీత- నుందర కాండ- మున్నగు శ్లోకగ్రంథములను మనలో కొందరి రీతి నే పూజించుచుండును.

పసి బిడ్డలు

ప్రతిసామున 860లక్షలనుండి పసిబిడ్డలు ప్రపంచమున పుట్టుచుండురట. నిమిషముకు 70 మంది- నెలకు 11 ల-వంతు న పుట్టుచున్నారట- ఒక్కొక్కపిల్లి నొక్కొక లోలైలో బెట్టి లోలైలనువరుసగానుంచినవో త్రిపంచముట్టు సరిగా సరిపోవును. అందరు స్త్రీలుకుతనపసిబిడ్డలకు ఆరకటించుకొని ఒక నిర్దిత స్థలమునుండి ఒకరినొక నొక రుగ బయలు దేరి నిమిషమునకు 12 గురు చొప్పున నొక స్తంభము నుండు నుండి పోవునట్లు రాత్రింబగళ్లు విరామములేకుండనేడవినను గూడ సంవత్సరమున సరికి వారిలో వారన వంతు పసిపిల్లులు మాత్రమే ఆస్తంభము నుండుక పోగలుగుదురు. అట్టి పసిపిల్లుల లో కొద్ది మంది మాత్రమే ఆ స్తంభమున చేర గలుగు సరికి వెతుక నున్న పసిపిల్లలకు నడకగూడ కచ్చుకు. ఇట్లు 860 ల లక్షలమంది స్తంభము నుండుకువచ్చుసరికి వెతుక వాడు. ఆరేసి ఏండ్ల బాలురును బాలికలు నగుచురు.

ఎత్తుకుపై ఎత్తు.

ఒకదొక డుకాణమునకువోయి పూము కొనవలచెను. వర్తకుడు కొంతపూము తూచిసందిలోపెట్టి బల్లమీదనుంచి నేసిరు వ్రాసియిచ్చుటకు లోకేగిరులరచ్చెను. వచ్చిమాడగా ఎచటి బీరువామీద పెట్టినీరునున్నును గడ్డ కనబడలేదు. అతడా మాటచెప్పక ఏమండీ ఇదిరకెంత తూచిరి? నాకు వాడకులేదు. పూముంచిరి మరలతూచెననెక- కొన కచ్చిర వాడప్పు డేమనగలకు? నీకు నున్నపు నుద్దతోగూడ నతడా సందితూచివరపుకారము ధరకట్టిపుచ్చుకొని రసీరువ్రాసి యిచ్చెను. కొనకచ్చిరవాడు మక్కిన పేరుకలె నోయమును కొని పోయెను. మరికొంతనేడటికి వర్తకునిభార్య కచ్చి సీరునున్ను కొరకు వెకికొక దొంగలెత్తుకొని పోయినది భర్తతోచెప్పెను.

న- లేదు లేదు- ఆరణాల సీరునున్నుమానవ ఆరు రూపాయలవచ్చినవి. దొంగిలిచవోయి చుంగలలు లభించి నదనుమాట వానికి వాగుగా కలిపినది.

దర్జీ - దళారీ

దళారీ యొకదొక దర్జీకు కాణముక కొన్నికొట్టుకు వుట్టించెను గాని కట్టుకూలి యియ్యలేదు. చాలకాలమైనది ఒక నాడు దళారీయును దర్జీ యును తారసిల్లిరి.

దర్జీ- ఏమండీ నాకు కట్టుకూలి యింకను యియ్య లేతిని

ద- ఏమి నీవెరికైన బయలు తీర్చవలసిన అనవరము గలదా.

దర్జీ-లేదు.

దళారీ-అయిన తొందరలేదుగా? తరుచునొచ్చెదను.

అనిపోయెను. అటుపిమ్మట దళారీయొకసారి మరలనా దర్జీ దళారీ యింకెప్పుడు సొమ్మిచ్చుని యడిగెను.

దళారీ-ఏమి ఎవరికైన నీవు వాకీయున్నావా.

దర్జీ-అవునండి అవల వారు తొందరచేయుచు న్నారా.

దళారీ-తొందర చేయుచున్న నెందుల కీయరాను.

దర్జీ-చేతులలో సొమ్ములేక చిక్కులు పడుచున్నాను రావలసి వాకీలు రాతేదండి-చాలా యిబ్బందిగా నున్నది.

దళారీ-అదిగో అదే-మాచిలివా. నాయక ప్రయోగే.

ఇందులోనున్న యిబ్బంది ఎట్టిదో నీ విపుడు గ్రహించిరిని. మనమిప్పుడు సమానస్థిలో నున్నాము.

కొణకంచి భాసనిలయము:- కృష్ణాజిల్లా నందిగాడు తాలూకాలోని కొణకంచి గ్రామమునందు గ్రామములు 18వ తేదీన. రామచంద్రగ్రంథాయమును పేరిట నొక గ్రంథాయ మును నెలకొల్పిరి.

విద్యార్థి సమాజము

నిన్న సాయంత్రం వరకు సభ

చెన్నైలోని బ్యాంక్ స్ట్రీటులోని 1910 వ సంవత్సరము నందు స్థాపితమైన విద్యార్థి సమాజపు కార్యాలయము వారి మందిరము నందు నిన్న సాయంత్రమునం దొక సభను జేసిరి. సభకు అధ్యక్షుడు 150 కు పురుషులు గలరు. అందు 100 మంది ఆంధ్రులు. సభకు కా. నాగేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షులుగా వహించిరి. సభాసమాజము దైవపూర్వకముగా వారంభమైనది. అనంతరము కాగ్య దర్శి గతించిన సభాసభ్యులైనందును ప్రతిపక్షమున. సభాసభ్యులని ఆరంభ ప్రసంగమునంతయు చచ్చున పూర్వంబించి యాంధ్ర విద్యార్థి ఆంధ్రుల యాశయములు అను విషయమును గురించి ప్రసంగించెను. ఈ సభ్యులకును ఆంధ్రుల రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థిక పరిస్థితులకు వాటిజ్ఞువిద్యార్థులను దుర్భిక్షమైన యాభ్యుదయము గలిగినగాని యాంధ్రులకు వికసింపజేసే దని తెలిపెను. ఆంధ్రుల పునర్వికాసము రావులవాదన పీఠిక తింగిమ పంతులుగారి గ్రంథరచనతో వారంభమైనదనియు, సంఘసంస్కరణ మంధ్రజేయునందువలె నితర ప్రదేశములందు వ్యాపించ లేదనియు, నాకాకృత నిర్మాణమునకు గాని వ్యాపార విప్లవమునకు గాని ప్రస్తుతస్థితియందు దవ కాళములే ననియు నుపేక్షించి తి. కార మంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణములను గలగలపనియున్న దనియును తెలిపెను. ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణమునందును నాయకులు దృఢాభిప్రాయములను దెలుపకును సంవిష్టప్రసంగములను జేయుట నిరపయోగ మనియును ఉద్యోగముల కాశించి యాంధ్రులు రాష్ట్రనిర్మాణమును గోరుటలేదనియును ప్రసంగించెను. అనంతరము ఎనుమడుగు. రీవిషయమును గురించి ప్రసంగించిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణములను విద్యావ్యాప్తమునకు మార్గ మేర్పడు ననియును భావ జేకాభిమానమునకు పూరియనియును, ప్రస్తుతము రాజకీయోద్యమము లన్నియును అరవవారాకము యు చేసికొని యున్నారనియును, రాజ్యాంగ సంస్కరణము నకు ఆధికారాభిమానము ప్రతిబంధముగా నున్నదనియును జాతీయవాదము ప్రకృష్టమైన మార్గమనియును సభ్యులు వాదించి యభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఇరువురు ఆంధ్రీయులు ను ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణము ఆంధ్రుల యభిప్రాయానికి దోడ్పడుట నిజమైనను భరతిభండమునకు స్వరాజ్యము సిద్ధించునకు నాంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణములను నిలుపుట యావధి మని యును చాలించుట యొక్క మునియును తెలిపిరి.

సామాజిక ఉదయము రాష్ట్రనిర్మాణములకు గలిగెడి లాభముల నేకములును నంగీకరించిరి. నాగేశ్వరరావుగారు యంత్యవస్థాసమితి చచ్చుచున్నది. సభాసభ్యులకు ఆంధ్రోద్యమమును గురించి యిటులు చెప్పెను.

లోకమునందు వ్యక్తులకు కులములకు జాతులకు గల యాశయములకును నకాశములకును నన్నిపీఠ సంబంధము గలదు. పితౄధర్మమునందు మనముల యాశయములకు మితిలేదు కాని వాడుకయందు ఆశయములు పరిమితములు. అనకాశము లేని ఆశయములు నిరపయోగములు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు రాజకీయ పరిస్థితికి విషయములందు ఆంగ్లేయుల కగల యాశయములు మ్రోదవులకు లేవు. ఆంధ్రులకు క్రిందికా సమాన కవనమైన యాశయములను గల్గించుటకు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము సాధనము. ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమును గోరుటకుగల కారణము ఆంధ్రుల వికాసము గాని ఇతరుల జ్యేష్ఠము గాదు. స్పష్టమయి వ్యక్తులకునలె జాతులకును ప్రత్యేకాత్మ గలదు. జాతీయ ప్రత్యేకాత్మ జాతీయము ప్రత్యేకమై యుండును. సంఘము చేడిను రాజ్యాంగ బలముగలిగినను ప్రత్యేకాత్మ కలిగించు ప్రత్యేకము నుండును. గతము ప్రమాదమునందును వర్తమానము భావికాలమునందును ప్రత్యేకముగ నుండును. ఆంధ్రుల ప్రత్యేకాత్మ ప్రత్యేకముగ నున్నదిగాని నంగీకరణము. స్పష్టమై తిక్కన సాయనాచార్యులు కృష్ణదేవరాయలు మొదలు మహాపురముల వరకు ఆంధ్రులందు ప్రత్యేకము నున్నది. ప్రత్యేకమైన ప్రత్యేకాత్మ వికాసమే జాతీయ ప్రభోధము జాతీయ ప్రభోధములను జాత్య వికాసము గలుగుచున్నది. ఆత్మ వికాసము ఆత్మ వికాస మునకు సాధనము. వర్తమానకాలమునందు రాజ్య కండ్లము జాతీయ ప్రత్యేకాత్మ సంరక్షణ మనవరమని వాదించుచున్నాడు. బ్రిటిషులు స్వయాదేశములు వైదికముచేత నాశ్రయింపజేసినను ఆదేశముల ప్రత్యేకాత్మకు భంగముగలుగలేదని రాజ్యకండ్లములు ప్రకటించుచున్నాడు. ఆంధ్రుల ప్రకృష్టమైన మధ్యకాల

మునం దాటంకము గలిగినను వారికి గలిగిన యభిప్రాయములను వారి ప్రత్యేకాత్మ వికసింపజేయుటకు ప్రయత్నించెను.

ఆంధ్రుల ప్రత్యేకాత్మ వికసింపజేయుటకు సంపూర్ణమైన ప్రభావబోధ మనవరము. ప్రభావబోధము జేక భాషాముఖమున సాధ్యముగాని అస్థభాషాముఖమున సాధ్యముగాదు. 100 కి 97 గురకు విద్యుత గరపులకు జేమభావ సాధనము గాని అస్థభాష సాధనము గాదు. జేక భాషల వ్యాస విద్యుత గరపులకు భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రనిర్మాణ మనవరము. భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రనిర్మాణ మేర్పడినపుడు ప్రజలకు రాజ్యాంగము లందు పరిజ్ఞానము గలుగును. ఆంధ్ర ప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు అదరము గలుగుటకు మధ్యకాలమున సభాకార్యక్రమము ఆంధ్ర భాషా ప్రయత్నము జరుపుటయని నమ్మకలనియున్నది. రాష్ట్రనిర్మాణమైనపుడు బీహారునందువలె విశ్వవిద్యాలయము, ఉన్నత విద్యాలయము, పరిశ్రమ సమాజముగ లభింపగలవు. ప్రత్యేక రాష్ట్రము లేనందున శాంధ్రులుమాడి యాస్థ్య సామాచర్యమును బూని జేక నీరము జేయుటకు గాని, పరిశ్రమలను స్థాపించుటకు గాని, విద్యావ్యాప్తమునకై తోడ్పడుటకు గాని ప్రధానమగలదు లేనట్లు. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము నిర్మితమై ప్రభావనగర మేర్పడినపుడు ఆంధ్రుల ప్రత్యేకాత్మ వికసింపజేయుట ఆంధ్రుల యాశయముల పూరింపజేయు కవకాళము గలుగగలదు. ఆంధ్రుల భౌతిక నైతిక ధార్మికాత్మిక శక్తులు వికసింపగలవు. భారత జాతీయనిర్మాణమునకై యాంధ్రులును యథార్థముగ దమ శక్తిని వినియోగింప గలరు.

సభాసభ్యులని ప్రసంగము ముగిసిన తరువాతను సభ ముగింపునకు తెచ్చిరి.

ఏలూరు వార్తలు.

మ్యూనిసి పాలిటి

(మాన్యకీయ విశేషమున వర్తనంబు)

ఏలూరు, జూలై 28 — రెండవ సంవత్సరము వార్తలుగా కాలిఫర్నియాకు యావదనికి కాలిఫర్నియా రాష్ట్రమునందు గలరు, కలగురువాదయ్యగారు, తుర్లంపాటి శోభనాద్రి గారు, (ప్రయత్నించుటకు తమముద్దేశమును ప్రకటించిరి. కొన్నికొన్ని గడచిన పిమ్మట శోభనాద్రి గారు తమ యుద్దయమును మానుకొనుచున్నామని అర్జి దాఖలుచేసిరి. అటు కయికలగర వాదయ్యగారు గాగియమునకు అరుటచేత గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగమునందును గవర్నరు మెంటువారి అనుమతిని పొందకుండ మ్యూనిసిపల్ కమిషన్లలోకి రావలెనని దనియు ఒక ఆక్షేపణ అర్జిని కాన్పులుగారు దాఖలుచేసిరి. తరువాత శోభనాద్రి గారు దాఖలుచేసిన అర్జిని వర్జుకొనిరి. అటుపిమ్మట కాన్పులుగా కేకారణముననే తమ ఆక్షేపణ అర్జిని వదులుకొనిరి. గాగియమునకు గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగి అనుకా గవర్నరు మెంటువారి అనుభవ అధికారమునందు మ్యూనిసిపల్ కమిషన్లలోకి ప్రవేశించి ప్రయత్నించవచ్చునా అనే నిమిషమును గురించి చెప్పెనుగాని ఇప్పుడు తీర్పుచెప్పెదలో లేక అ.వనరుని మాని జేసెదలో తెలియవచ్చును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ల బహుమతి పరీక్షలు.

స్వతంత్రత కొందినవారిపేర్లు.

సర్వాధికారం తాలూకాలోని పంతులు వారు 1916 లో జరిపిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ల బహుమతి పరీక్షయందు కృతార్థత కొందినవారి పేరులను గుణపాఠకమయినట్టి క్రింద ప్రకటించుచున్నాము.

మొదటి తరగతి.

పులవర్తి నాగరాజు. భూపతిరాజు మారయ్య. కలిడిండి లక్ష్మీనరసయ్య. వెన్నెక్కల లక్ష్మీనరసయ్య. నాగి సోమయ్య. మొదలగా శేషయ్యగారు.

రెండవ తరగతి.

పసుపులేటి దొరసానయ్య. పొట్లూరి ఆదెయ్య. కొట మారాజు అన్నపూర్ణయ్య. పట్టి శ్రీరంగయ్య. ఆరుమిల్లి వెంకటరెడ్డి. మమ్మారెడ్డి వీరయ్య. దుగ్గి రాల శేషారెడ్డి. కొలవెన్న రాజ్యలక్ష్మి. చేపూరి నువ్వుకుందరయ్య. కా. కనకరెడ్డి. ఆలేసారి హనుమాయయ్య. కొంకంటి లక్ష్మయ్య. మఠం లక్ష్మయ్య. త్రిపురనేని సీతారెడ్డి. కనకాల తులశయ్య. కొంకంటి సాధరాజు గారు.

కలకత్తా మెయిలు:—కలకత్తాలోని మెయిలీదిన మాలవ్యముగా వచ్చుటకున కలకత్తా తపాలా జనరలు పోస్టాఫీసునుండి 12 ఘంటలకు మించి వెళ్లుట.

స్థానిక వార్తలు

రంగూను మెయిలు స్థానికము:—ఇదివరలో ప్రకటించబడినటుల రంగూను మెయిలు స్థానికము 29 వ తేదీన బయట పడెనేడు. అంతచేత 26 వ తేదీన ప్రకటించబడిన తపాలా ప్రకటనము రద్దుచేయబడినది.

పోలీసు బహుమతులు:—కడపహత్య కేసులో బాగా పనిచేసినందులకు కడపజిల్లా పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ఎల్. పి. స్వేయిసి గారికి రూ. 50 అను, కడప ఇన్ స్పెక్టరు కె. వి. దొరస్వామి గారికి రూ. 25 అను బహుమతి యొసగదడబడి.

ట్రాము బండి ప్రయాణము:—ట్రాంబే కండక్టరు రాజయన్నగారి ఒక ట్రాము బండినుండి దురియ్యక ట్రాము బండికిబోన బయల్పించుటలో క్రిందటి ఆదివారము వాడు కాలుకొరిగి పోయెను. విశేషముగా గాయములు తగిలెను. నిన్నటిరాత్రి ఆతడు రాత్రిపేట ఆసుపత్రిలో చ్యుతికొందెను.

మదరాసు వైద్యకళాశాల:—ఆగస్టు 5-న గౌరవ శ్రీవారము సాయంత్రం 5-15 గంటలకు వైద్యకళాశాలలో సాంకేతిక బహుమతులు పంచివెట్టెను. గౌరవ పూర్వక ఆధ్యక్షుడు ఆర్. కె. సి. వి. సి. కె. సి. ఎస్. ఇ. వి. సి. ఎస్. గారు రాసయిన ఆ గౌరవనీయతలను వహించును.

రెయిల్వే యుద్ధానికి:—సామంతిడినుకు రెయిల్వే జనరలు ట్రాఫిక్ మేనేజరు బి. సి. స్కాట్ గారు తమచూపల్లెనుండి నేటిఉదయము బోలు మెయిలులో మదరాసుకు వచ్చిరి. వారిముద్దేశ మేమియో తెలియదు గాని యూరేషియన్ జనరలు సరయినప్పటికి తలపడుచున్నది.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:—నేటి ఆదివారము సాయంత్రం 6 గంటలకు అల్లూపల్లెనది 97-వ సంవత్సరము ఉపాసన మందిరమున ఎస్. సోమసుందరమ్మ ది. పి. బి. ఎల్. గారు ఉపాసనజేసి “మతవికరము” ను గూర్చి ఉపన్యసించెదను.

బ్రహ్మసమాజపు ఉచిత పఠశాలయము:—ఈశ్వరచంద్రవిద్యాసాగరు సాంకేతికశాస్త్ర సంకల్పమున నేటి ఆదివారము ఉదయము నగరసంకల్పము జరుపదును. తదుపరి వై పఠశాలయములో (27, బ్రాడ్వే) భజన చేయబడును.

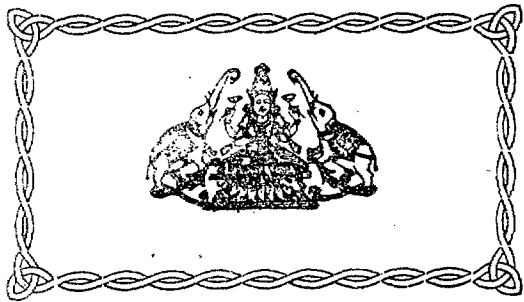
తపాలా ప్రకటనము:—ఇంగ్లాండుకు బోవు మెయిలు స్థానికము ఆగస్టు 1 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు బొంబాయినుండి బయటపడెను. అందుచే ఆదివారము వాడుగూడ ఇంగ్లేషు మెయిలు తపాలా గొనిపోయెను. ఆదివారము వాడు తిరిగిపోవు మెయిలు తపాలాలో రిజిస్టరుగాని తపాలా మాత్రమే గొనిపోయెను. (మెయిలు లభ్యయి స్థానికము కాలిఫర్నియా నందింపజేయిన తపాలాధికారులు జవాబుదారులు కానేరను.

ఆంధ్ర విద్యార్థి:—మొన్నటికపు రెయిల్వే జనరలులో గాథలుగ దెబ్బకొలిగిన పి. పాల్ వెంకటరెడ్డి అను కుటుంబము ఆంధ్రుడు. 20 ఏండ్ల ప్రాయము. పచ్చపూ కళాశాలలో నెకండుకానులో చదువుచున్నాడు. వెజ వాడవురవాణియ, గొప్పర ప్రభువులు ఆంధ్రులలో శేషప్రతిష్ఠల బొందిన నాగభూషణముగా ముఖము గాయములు మిగుల గాఢములు గానున్నది తమిళప్రకాశమున అను పత్రిలో “బొట్టుపేమెయి” గానున్నాని ఆతడుచెప్పెను. విల్లకంకెనీపేట్టు యు. వి. రామారావు గారు గౌరవ కంటులగుచున్నాడు.

భారతీయ విద్యార్థులు:—యూరేషియన్ ప్రయాణికులు:—ఒక సి. వి. డి. ఇన్ స్పెక్టరు, పోలీసు కనిష్టములకొండలుకు నేటి పుట్టి ఆఫీసు ట్రెయినింగులో బయటపడి. ఇన్ స్పెక్టరు గారు మతికొందటి యూరేషియన్ మేలుల ప్రాసెసింగు దలచిరి గాని శ్రీవారముకును: ఆ తరువాత సోమవారము వాటి నందివేసిరి. కొత్త పోలీసు కమిషనరు గారును డెప్యూటీ కమిషనరు రాజయన్నగారు పరమేశము వాయుడుగాను కేసుకున్నా మింకు వివరము తెలిసికొని బయల్పించుచున్నాడు.

విషయమునుక్రమము.

సవనాగరిక తాలూకాములు, ఆంధ్రోద్యమము	8
ప్రభుత్వము, విద్యావ్యవస్థ	4
విద్యావ్యవస్థ	5
ప్రభుత్వము	
గోదావరిలో నీటిపారుదల	6
అప్పులు—అడ్వాన్సులు	7
విద్యోగానిష్ఠాగ్రామము	
నిజాత తంత్రీవార్తలు	8,9
దేశీయ తంత్రీవార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	11-12
వింతలు—విశేషము	18

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 29-వ తేది

శనివారము.

గోదావరిలో నీటిపారుదల.

గోదావరి డెల్టాలో తూర్పు మధ్య డివిజనులకు సంబంధించిన యొక తీర్మానమును శా. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు కడచిన ఫిబ్రవరి నెల 2 వ తేదిని మన స్థానిక శాసనసభాసభలోనికి ప్రవేశ పెట్టిరి. ఆ డివిజనులలో నీరు సరఫరాచేయుటకును రిజర్వరుచేయుటకును సంబంధించిన కొన్ని నిబంధనలను 1915 వ సంవత్సరము జనవరి మాసమున ప్రభుత్వము వారు మంజూరు చేసిరి. వానివలన రైతులకు కష్టములు కలుగునట్లు కానవచ్చెను. అందులో ముఖ్యముగా శా. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు రెండు నిబంధనల విషయమున నభ్యంతరము గట్టిగా చెప్పిరి. జూన్ నెల 15-వ తేదికి ముందు చెరకు తోటలకును ముంపులకు లోనగు భూములకును తప్ప మరీ యేవారుమల్లకును నీరు ఇచ్చుట లేదు. అనునది యొక నిబంధన. ఊళ్లు కాలువ దిగువ చివరను ప్రారంభమయి నడిపింపవలసినదను నది రెండవ నిబంధన. ఈ రెండునిబంధనలను చదువునప్పుడే సామాన్యులకు విస్మయము జనించు నటులు సంఘములేదు. భూమికిని విధించునప్పుడు నిజాత దగ్గరనుండి నీరునులభముగా అందుభూములకు ఎక్కువ విధింతు రనుట చిన్నపిల్ల కాయలకు గూడ తెలిసిన సంగతియే. కాని ఆధారములేక సామాన్యవిషయములనుగూడ శాసనసభాసభలయందు చర్చించి తేకూడదుగాదా. కాబట్టి శా. కృష్ణారావుగారు కడచిన రీసెట్ మెంటు సమయమున తదిధికారులు వ్రాసిన వ్రాతలయందీ అనువాదములను కొనితెచ్చిరి. భూములకు నీరుపారు అనుకూలాను కూలముల ననుసరించి తాము శిస్తు నిర్ణయించి నియమింపి అట్టి అనుకూలములలో వేరుకారణములచే ముందుకు వ్యక్తి ప్రముఖ కలుగునెడల బోర్డు వారును ప్రభుత్వము వారును శిస్తు హెచ్చించి తరచు మార్పువచ్చు ననియు అనుభవములు వ్రాసి

పెట్టెరని నమూనా చేసిరి. ఎప్పుడు రు 9-12-6 లు మొదలు 3-10-0 లు వరకు తరము ఏర్పడియున్న దో అప్పుడేనీటిసరఫరాలో నెక్కువతక్కువ లుండి తీరవలసియే యున్నదని వాదించిరి. కాబట్టి ఊళ్లు దిగువ చివరనుండి జరుగవలెననుటయుకొన్ని భూములకే తప్ప ఇతరములకు నారుమళ్ళకు జూను 15-వ తేది లోపుగా నీరియ్యమే యియ్య మనుటయు రీసెట్ మెంటు నాటి ఒడంబడికకు వ్యతిరేక మని తెలియజేసిరి. నిజముగా 1915-వ సంవత్సరము జనవరి మాసపు నిబంధనలే జూనియోనికి పెట్టి యుండిన ఎడల ఇప్పటికే రైతులను వేపుకొని తిని వేయుచున్నారని ప్రఖ్యాతి కాంచియుండు డి. పి. డబ్లియం అధికారుల రొట్టె విరిగి నేతిలో పడి యుండును. శా॥ సర్ హోర్డు స్టూఅర్లుగారు అది వర్గా రైతుల మొరలు వినివచ్చినవారు గావున శా॥ కృష్ణారావుగారి వాదమును చక్కగా గ్రహింప గలిగిరి. తమ నిబంధనలు లోపము గలవిగా నున్న వని వారు అంగీకరింపకయే దిద్దికొనుటకు సిద్ధ పడిరి. కృష్ణారావుగారి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటలో తాము 1915-వ సంవత్సరము జనవరి మాసమున మంజూరు చేసిన నిబంధనలు క్రొత్త పరిస్థితులను తెచ్చిపెట్టుటకు తలపెట్టలేదనియు రీసెట్ మెంటు నాటి ఏర్పాటులకు అవి భిన్నములు కావనియు బహుకాలముగా జరుగుచుండు ఆచారమునే స్థిరపరచుచున్న వనియు స్థాపింప జూచిరి. అయిన నిబంధనలలో స్వల్పముగా మార్పులు చేయవలసి యుండుటను మాత్రము ఎత్తుకొనుటలోనే అంగీకరించిరి. వారు చేసిన మార్పులు నిజముగా స్వల్ప మయినవి కావు. సర్ హోర్డుగారు దిగువ చివర నుండి ఊళ్లు చేసికొని రావలసినది అను నిబంధనను సంపూర్ణముగా మానుకొనిరి. జూన్ 15-వ తేదికి ముందు చెరకు మున్నగు వంటల వేసిన భూములకును ముంపులకు లోనుగా గల భూములకును తప్ప ఇతర నారుమళ్ళకు నీళ్ళిచ్చుట లేదను మాటను వదలిపెట్టిరి. నారుమళ్ళకును, చెరుకు భూములకును, తోటలకును సామాన్యముగా 15-వ జూనునకు ముందు మొరట నీరు ఇయ్య బడును అను నిబంధనను అంగీకరించిరి. ఈ విధముగా తమ నిబంధనలలో లోపములు లేవనుచును గూడ లోపము లుండుటకు అంగీకరించుచు సంస్కారములకు నెప్పుకొనినందున నాటిదినము శా॥ కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు తాము తెచ్చిన యుక్తవాదనమును ఉపసంహరించుకొనిరి. ఆనాడు జరిగిన ఈ చర్చకు అనుగుణముగా ప్రభుత్వమువారిప్పుడు సంస్కరింపబడిన నిబంధనా వళిని ప్రకటించినారు. అందులోని రెండు ముఖ్య నిబంధనములును ఇదివరలో వ్రాసిన సంగతులను బట్టియే విస్తృతములు. తక్కువగల నిబంధనలు కొంచె మించుమించు కార్యనిర్వహణావసరములకునై చేయబడినవి. ఇంజనీరుగారు వాంకింద సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరు ఆతనికింద సబ్ డివిజన్ నీరులు అవలంబింప వలసిన విధానములు తెలుపబడి యున్నవి. అధికారము వీరలలో వీరికి సర్దుబడినదే కాని వీరిపై తగిన తనిఖీ ఏర్పాటు మాత్రము కానరాదు. కరణములు రివిన్యూ ఆఫీసరులు వీరికి సాయము చేయవలయునట! ఎందుకనిన నీరు పంచి పెట్టుటలోను తదితర వ్యాపారములలోను న్యాయము జరుపుటకుకాదు. రైతులెవ్వరైనను కాలువలకు అనుమతి లేక అడ్డుములువేసినను గండ్లు కొట్టి నరు పట్టియిచ్చుటకు. ఈపని చేయరాదని మేమనువారముకాము. కాని రైతునకు సహాయముచేయు శక్తిలేక అపకారమనిపించుకొను చర్యనుమాత్రము జరుపుటకు శక్తికలిగినయెడల అట్టి శక్తిని ఉపయోగించుటకూడ కష్టమేకదా! నేడుకావలసియుండునట్టిని పట్టి నిబంధనావళి మాత్రముకాదు. డి. పి. డబ్లియం వారిపై తగినతనిఖీ. వారిదినదినమండగములకు ప్రతీకారము కాగల నిరోధక శక్తి. రివిన్యూ అధికారులకు కొంతవరకు నీరుపారుటలో పలుకుబడి యిచ్చి ప్రయోగము నడిపియుండ వచ్చును. ఆ ప్రయత్నమును ప్రభుత్వమువారు చేయలేదు. శా. రామచంద్రరావు గారి ఇరిగేషను పంచాయితీ బిల్లును తర్వాత పరిగీరించినను కొంత మేలు కలుగవచ్చును. క్రొత్త శాసనసభ త్వరలో చేరనున్నది. శా. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు మరల నచ్చట నుండగలరు. ప్రభుత్వమువారు నిజముగా ప్రజలను డి. పి. డబ్లియం అధికారుల బారి నుండితప్పింప నెంతురేని శా. రామచంద్రరావుగారి బిల్లును శాసన మొనర్చు గాక యని కోరుచున్నాము. దేశమును మెలకువగానుండి ప్రభుత్వము వాచే ఈపని చేయుచును గాక యని నమ్ముచున్నాము.

అప్పులు—అడ్వాన్సులు.

మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారి ఆదాయ వ్యయపట్టికలో అప్పులు అడ్వాన్సులు ఇచ్చుటకు గాను ఇంత ప్రత్యేకించి పెట్టుచున్నాము అని వ్రాయుట ఆచారము. ఎప్పుడీ ఈ అప్పులు ఈ అడ్వాన్సులు ఇయ్యబడునో తెలుపవలసి యున్నాము. భూములను అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రైతునకు ద్రవ్యము అడ్వాన్సు చేయుదురు. రైతులిట్టితోడికివచ్చి అందులోనుండితప్పించు కొనవలసి వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు అప్పులిచ్చుటకు ఏర్పరచి యున్నారు. అకస్మాత్తుగా రైతువద్ద నున్న వ్యవసాయపుపనులు చనిపోవు ననుకొందము. విత్తనమునకు అతనివద్ద ద్రవ్యము లేకపోవు ననుకొందము. ఇట్టి సమయములలో రైతుకు సహాయము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరచి యున్నారు. క్రొత్త యువకరణాదులను కొనుట మున్నగు పనులకు గాను అప్పులిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల సిక్స్ యింతుకొనుటయు మూచువరులు స్పృహించుకొనగలరు. ఈయప్పులలో నేటి విషయమునకు సంబంధములేదు. భూముల యభివృద్ధికి ఆకస్మికావసరములకు సంబంధించినంత వరకే నేడు ఆలోచించుట కర్తవ్యము. రైతులకు ఈ రీతిగా నిచ్చు అడ్వాన్సులు అప్పులేగాక ప్రభుత్వమువారు పరపతి సాధుములకు జమిందారులు మున్నగు లక్ష్మీపుత్రులకు నగరపాలక పట్టణపాలక సంఘములకు జిల్లాబోర్డులకు—సామాన్యవ్యయములకు రైల్వే నిర్మాణాదికవ్యయములకు—అప్పులు అడ్వాన్సులు ఇచ్చుటకలదు. 1915-16 లో రైల్వేలకు గాను జిల్లాబోర్డులకు అప్పులు ఇచ్చులేదు. తక్కిన సంబంధములలోనైన వ్యయము రి. 89 లక్షలు. 1913-14 లో ఈ మొత్తము 78.51 లక్షలుగా నుండినది : 1914-15 లో 80.91; కావున క్రమముగా నీ మొత్తము హెచ్చుచు వచ్చుచున్నది గాని ఎక్కువ హెచ్చుదల యని చెప్పటకు రాదు. యుద్ధ మొక కారణ మున్నదిగాదా హెచ్చులేదనినను సమా

ధాన విచ్చునది. అది పోనిండు. నిజముగా అడ్వాన్సులు అప్పులవలన కలుగు లాభమును కనిపెట్టుటకు మొత్త మూలొచ్చిన నుపయోగములేదు. ఏయే బాబతు క్రింద ఎంతెంత వ్యయమైనది ఏవే మండలములు ఎంతెంత అనుభవించినవి అను వివర్య ఆత్యవసరము. 1909-10 నుండి కనవతి సంఘములు అప్పులు అడ్వాన్సులు తీసికొనుట లేనలేదు. అంతకుముందు 5 సంవత్సరములు తీసికొనినయాళ్ళను తీర్చుకొనుచున్నవి. పట్టణపాలక పురపాలక సంఘముల యప్పులను జల్లాబోర్డుల యప్పులను, ఈసంఘములు ఈబోర్డుల ప్రభుత్వాధికారులకు ఇప్పటివలె లోబడియున్నంత కాలము, ఏ శేషతి: వారికి వా రిచ్చుకొను నప్పులే యని గణించ తగియున్నది. అంతియేకాక ఈస్వపరిపాలనా సంస్థలకు శాశ్వతాదాయ మార్గములు నిర్ణీత వ్యయములు నుండటచే ఈ యప్పుల లాభాలాభములంత తీక్ష్ణతరములు గావు. నిజముగా జమీందారు లాదిగా గల వారికి ఇచ్చు నప్పులును అంత ఆలోచింపదగినవి కావు. కలనానికన్నము పెట్టుట కంటె నివి యెక్కువయని చెప్పరాదు కాని రైతులకు నిచ్చు అప్పులు అడ్వాన్సులు మాత్రము గణనీయములు. ఇవి ప్రాణావసరములను దీర్చుచు. వీని మొత్త మభివృద్ధియైన దేశమునకు నీ అప్పులు అడ్వాన్సుల వలన నెక్కువ యుపయోగము కలిగినదని నూచింప వచ్చును. 1913-14 లో రైతుల కిచ్చిన అప్పు అడ్వాన్సుల మొత్తము 7.37 లక్షలు; 1914-15 లో 8.58; మరల 1915-16 లో 7.61. అనగా మూండేండ్లలో రెండువ యేడు హెచ్చుటయు మూడవయేడు తరుగుటయు సంభవించినది. మనరైతులు బాగుగా కలనారైయుండి నయెడల ఇట్టివర్ధనసానము శుభసూచకమై యుండును. మన కట్టిభాగ్యము కలుగలేదు. మనరైతులలో నెక్కువభాగము చినచినముచు దరిదులుగనే యున్నారు. సామాకారిదగ్గరకు పోక వారికి జరుగనే జరుగదు. నూటికి నూరువడ్డీ యిచ్చుకొనక వారికి తీరనేతీరదు. ఈదురవస్థను గాంచియే ప్రభుత్వమువారు అప్పులపద్ధతి నువ్వుకమించినది. హైందవరైతులకు 500 కోట్ల అప్పు కొంతవరకు తీరుటకు మార్గ మేర్పరుతముగాక యనియే వారు నుకమించినది వారి యన్ని మించియుప్రకమముల దారినే ఈ యుక్తమమును నడచినది. కార్యక్రమమునకు వచ్చునప్పటికి జనహీనత్వము నందినది. ప్రజాకర్షకముకా లేక పోయినది. స్వల్పాధికారుల చెల్లటముల కాకరమైనది. అందుచే రైతులకు నిచ్చు అప్పులు అడ్వాన్సుల మొత్తము దినదినమును గబగబయి పెరిగి పోవలసి నవరిస్థితులు ఈ దేశమున నున్నను పెరుగుటకు బదులు సామాన్యముగా తగుగుట సంభవించుచున్నది. అధికారులు పెట్టిన నిర్బంధములచే ఈపద్ధతి బహు స్వ్పముగా నుపయోగపడుచున్నది. 1915-16 లో నాలుగు నాలుగున్నర వడ్డీబాబతు అప్పులు ఇయ్యనే బకలేదు. మూడువడ్డీ సామాన్యపు అప్పులు 10 లు కన్నించుచున్నది. మూడువడ్డీ ప్రత్యేకము బావుల యప్పుక్రింద రు 99-15-0 లగుపించుచున్నది. అదే రకము నాలుగు వడ్డీక్రింద రు 49-9-3 లు కలదు ఐదువడ్డీ అప్పు 113-13-8 లున్నది. తక్కిన దంతయు 64వడ్డీ అప్పే. ఈ మొత్తము రు 7,60,179-0-0 లు. ఈ యంతెలను జూచినప్పుడే ప్రభుత్వమువారి అప్పు నిబంధనలు ఉదారముగా నుపయోగింపబడుచుండ లేదనుట యూహింపవచ్చును. తగిన మార్పులు నిబంధనలలో కలుగువరకు అప్పులు నుండురుచేయు సధికారము సామాన్యాధికారుల నుండి రైతులలో సామానుతి గల యితరులచేతికి

పోవువరకు ఈ అప్పుల ఏర్పాటులవలన పూర్ణ ఫలము కలుగునని నమ్ముచాలము. అందులోను కడచిన సంవత్సరము ఆంధ్రమండలముల కేమాత్రమును ఈ అప్పులు అడ్వాన్సులవలన నుపయోగము కలుగలేదు. గంజాము, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలులలో అడిగినవారే తక్కువయట. తంజావూరు కోయంబుత్తూరులలో మిక్కిలి యెక్కువగా దరఖాస్తులు వచ్చినవట! కారణమేమి? ఈ యరవ జల్లాలలో అరవ అధికారులు ఈ అప్పులు అడ్వాన్సులకు సంబంధించిన నిబంధనలను చక్కగా ప్రచారమునకు దెచ్చి ప్రజలకు వివరించి చెప్పి పనిచేసినారట! తెలుగు జల్లాలలో ఇట్టి పనిచేయు వారే! పై అధికారులు క్రిందియధికారులు అందరును సామాన్యముగా ఇతర మండలవాసులే. ఇతర భాషాపుత్రులే. వీరికి మన మండలముల రైతులయెడల పరభాషా పుత్రుల యెడల శ్రద్ధ జనింపవలయు ననిన నది సంభవించుపనియేనా?

మద్రాసులో నర్ ధామసు హోలండుగారు

నర్ ధామసు హోలండుగారు మద్రాసునకు విచ్చేసి నార. తొలసరిత్రమ విద్యాలయమును వెన్సిల్ కర్నాగారు మును దర్శించి గారు. ఎత్తేక్కిళ్ళు కార్పొరేషను కార్యాలయమును ట్రామువే కార్యాలయమును చూచి వచ్చినారు. సిమెంటు కర్నాగారును గూడ జూచినారు. నేడు యధ్యాహ్నము దక్షిణదిశయ వ్యాపార సంఘమువారికి దర్శనమియ్యునన్నారు. ముందు వెలివెట్టును పంచదార పరిశ్రీమగారమును ఇచ్చటి క్రోమకర్నాగారును, బక్సింగుహోమిల్లును చూడచున్నారు. అంగ్లవ్యాపార సంఘమునకును ఇతరులకు దర్శనమియ్యునన్నారు. ఆగస్టు 7వతేదీ వరకును మద్రాసు లో నుండురు. మద్రాసు పరిశ్రమ తీసికొని యందున్న వియం అంగరము చేసికొనుటకు పీఠత్రయత్నించుచున్నారనుట స్పష్టము. పరిశ్రమ కాభ్యాధ్యక్షులు ఇతరులు ఈన్న సంగతులున్నట్లు తెలియజేయుటకు తరుణము కలిగినది. పరిశ్రమ కాభ్యాధ్యక్షులు ముఖ్యముగా కోరదగినది కాభివ ఎత్తున దర్శనము, ఎత్తున తలుపులు. ఇతరులు కోరదగినది యెక్కువగా ప్రభుత్వసరతుణు. ఈరెండును హోలండుగారికి స్పష్టమయిన యెడల వారు హైందవతత్వమును సాహాయ్య లగుదురనుట వారిని సంగమాలలన విశదమయి యున్నది. తగినపని తగిలెదని సాగుచు గాకయు యెరువు చూచుచున్నారు.

* * * * *

మేము ఆవునకు కిద్దరుకుమండగా హోలండుగారు దక్షిణ దిశయ వ్యాపారసంఘమువారికి ఇచ్చినదర్శనము, అచ్చుబజరిగి చచ్చుట, వీనిగురించిన వార్తవచ్చినది. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు యవరాజధానిలో ప్రతినిధులకత్తముల పరిశ్రమము, జీ పరిశ్రమము నూనెపరిశ్రమము చక్కగా అభివృద్ధిచేయుటకు మార్గముల కలరని నూచించి తగిన పోత్యాన సాహాయ్యము లవసరము లని నొక్కిచెప్పిరి. హోలండుగారు తేలిక వ్యాపారస్థుల అభివృద్ధిచేయుటకు సేకరించుటకు తామువిచ్చేసినదియు అందరతో కలసిమెలసి ముంబాయి దిశవరకు తమకు కర్తవ్యవార పారిశ్రామిక కమిషనులో నియ్యబడిన పదవికి తగినరీతిని ప్రకర్తించుటకు శక్తి కలుగగలగుననియు నాభ్యర్చిరి. తాము నినునారేకాని విషయము తమకు వారు కాదని నూచించిరి. ఇందు శుభావసామేకదా!

మానగర విద్యార్థుల యారోగ్యము.

ఇటీవల బొంబాయి విద్యార్థుల యారోగ్యమును గురించి వ్రాయుచు అచ్చట నగరపాలకుల యధికారమున నుండు విద్యాలయములలోని విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులును మొత్తమున యాదవరకు తిండితేలి శోగమునకు దాసులుగా నున్నారని వ్రాసితిమి. మననగరమునందు శీతజ్వరనిరోధకమునకు చేతుబుడ ప్రయత్నములకు సంబంధించిన కార్యనితేదకము ఇటీవల నొకటి ప్రకటిత మైరది. దానినిబట్టి ఇచ్చటి విద్యాలయములలోని విద్యార్థులస్థితియు ఇందుకంత బడుటబడినది. శ్రాత్రచాకలపేట, కొరుకుపేట పరచేరి, బేసికబ్రిడ్జి పరచేరి, తే శాంపేట విద్యాలయములలో పరీక్షజరుపబడినది. వరుసగా 100కి 85 గురు, 40.6 గురు, 47.1 గురు, 62.1 గురు కడుపులో బల్లవెగిన విద్యార్థులు బడుటవినారు.

ఇది నిజముగా కరుంగకు శోచనీయస్థితి. దీనిని బాధుట నునగరపాలకులకు అవశ్యక కర్తవ్యము. మా యెత్తటి రోహిణిగారి మొత్తము శీతజ్వర వివరణలో నాచుచుండప్ప విద్యార్థులకునే శ్రీత్యేకించి ఆలోచింపబడినమాట లేమియును కానరావు. ఏల యిట్టి యలక్ష్యము జరిగినదో మే మెరుంగము. శీతజ్వరమును గట్టిగా నివారణ మేర్పరుచుకొనుటకును తిండి తేమియే కొంతవరకు కారణము కావచ్చును. కావున నై విద్యాలయములలో విద్యార్థులు బల్ల వెగినక ముందు తిండితేలిరోగము పాలయి యుండవలెననియే యూహించుచున్నాము. తిండితేలి నమస్య విద్యార్థులకు సంబంధించి సంకరంతు ఇచ్చి టను లేకపోలేద. ముందుకము లగిన విమర్శజరిపి ప్రతికారమునకును నగర పాలకులవని సోదరమానవులయడ ప్రోత్సమునభిమానము గల వైద్యకాశ్రమలు కర్తవ్యము. ఈ విషయమున నీ నగరమున తగినవారు శ్రద్ధపుష్కరించుచు నాకయని కోరుచున్నాము.

ప్రాచారకు నర్ విల్లియం రాంసే గారు.

వీరు నువ్వీశిద్ధ రాసాయనిక పండితులు. గాస్టోఫెట్టుము 1852 వ సంవత్సరమును జన్మించిరి. గాస్టో విశ్వవిద్యాలయమునను ట్యూబిన్జెకు విశ్వవిద్యాలయమునను పట్టుట లగిరి. 1880 వసంవత్సరమున బ్రిట్టు విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలో రాసాయనిక పండితులుగా నియమితులైరి. 1881 వ ఆ కళాశాలకే అధ్యక్షులయిరి. లండను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలో రాసాయనిక పండితులుగా 1887 వ నియమితులై 1912 వ సంవత్సరము దనుక నా యుద్వోగమున నుండిరి. వీరి చేరు శోకవ్యాప్తి నందుటకు వీరి పరిశోధనలు కారణమయ్యెను. సామాన్య వాయువు నందు రాసాయనికముగా సంయోగ మందియుండు శూన్య పదార్థము లనేకములకు వీరు శాస్త్రీయగా కనిపెట్టిరి. వీరుచేసిన యంతర్వ్యాంముల వ్యాసిన గ్రంథములు నెక్కులు. వాని నిట పేర్కొనుటచే కలుగు లాభమేమియు లేదు. గాగరక శేతములన్నియును ఆతనికి వీరదము లిచ్చుచు తిమ్మ తామి నెక్కురించుకొనినట్లు నందించిన వనిఁ జూచును. మన రచించుచు సాహిత్యమున నోలిలు బహుమానము నందినట్లే నర్ విల్లియము రాంసే గారును శాస్త్రమున 1914 వ సంవత్సరమున నోలిలు బహుమానము నంది లోక విశ్రాంతి పడయ్యెను. ఈతడు హిందవ భూమికి వచ్చియుండెను. కాకే నెంట్రోగో హిందూ కళాశాలలో తం పరిశోధనలను గురించి యుపన్యాసము గూడ చేసెను ఇట్టి మహా పండితుడు స్మృతి మాతృచివకుచే లోకమునకు నుపో నవ్వము సంభవించినదని వివాదు కుండుక యుండగలదు?

న్యాయస్థాన వార్తలు.

ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టు ఎచ్చూరు.
సి. వి. ఎస్. పిల్లెగారు.

యూరోపియనుకు భారతీయ విద్యార్థుల కొరతలు— ఎస్. వి. రెయిల్వేలో యూరోపియను యూరోపియనులకును, భారతీయములకును కలనామును విడిగా వెనుగుచున్నదినియును, తచ్చయ్యున్న కళాశాల ఫర్ములను విద్యార్థి పి. కృష్ణశాస్త్రి ఆశ్చర్యము ఆన నరసింహదేవరెడ్డి ఆఫీసు మేనేజరు జె. ఎలియటు గారు చెల్లెట్టువేయకు కద్ద మూపించి శాస్త్రవేదము, వానినై నావజ్ఞువాడు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కొర్రులో కేసుచే సేసెనియు ఇదిగఱలో వ్యాసించెడిది.

ఫిర్యాదీ నామ్మొలముయొక్క సారాంశము:— జులై 22 వ తేదీ రోడ్డువైపునవరకు ప్రయాణముచేయుటకే నేను చెల్లెట్టు వేయనునకు బోయితిని. అచ్చట నే కొలముడవరకతి నెట్టెనుకెక్కితిని. రైల్వేయ నట్లుచే బయలుదేరనుండెను. నేనునెట్టెను నడుగుబెట్టెనుమెట్టెనే యుద్దాయనన్నా బండిలోనుండిపోయ్యునెను. నేనుటలు బోనకుండుట కాచి నన్ను తీర్చుచు యుద్దాయ నామ్మొలమునైపుద్ది నన్ను కరుకు బామ్మనెను. రెయిలు బయలుదేరుటవరకు నే నేమియు లేకు బాటకుంటిని. ఈసందడివిని బుక్కింగుకత్తా నానెట్టెలోనికి వచ్చి నానంగతిని యూరకుండెను. ఇంకలో గాడునాడ బండిలోనికికచ్చెను. వానికిగూడ నానంగతి నెలిగిందితిని. ఇంతలో ఎచ్చూరువైపునవరకతి వైపునమూర్తను: కానంగతి నెలిగిందితిని. వైపునమూర్తనునందర ముద్దాయ తననేరము నొప్పుకొనెను. వైపునమూర్తను యుద్దాయ చే బయట చెప్పి కేసుచేయవచ్చుననగా నేనీకేసు రెచ్చితిని. యుద్దాయ ఫిర్యాదీర తుమాకణలో నానానామేర్కొనవచ్చియున్నెను. కాని ఫిర్యాదీ సమృద్ధియనలేదు. ఆగస్టు 7 వ తేదీర కేసుచివారింప బడును.

బరోపా మహా సం గా మము

డెల్టా అడవి పూర్తిగా బ్రటిషువారివశ మగుట.

సోమయాద్ బ్రటిషువారు 24 చదరపు మైళ్ల ప్రదేశము నాక్రమించుట.

రమ్యావారు 10 కోజలలో 34,000 మందిని పట్టుకొనుట.

ఆఫీకాలో తెలియజేసిన విషయము.

ఇటలీ వారు కిమోను కొండకు పట్టుకొనిన విషయము.

[రైటు వు ఏ జెన్సి.]

ఇంగ్లాండు

జర్మను పురుగు లేకుండ చేయుట

కిచెనర్ ప్రభువు అభిప్రాయములు

లండను, జూలై 27—“మార్షింగ్ హోస్టు” కత్తిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది.— కిచెనర్ ప్రభువు గారు చనిపోవుటకు కొంత కాలము ముందు “విజయపురుగులుగాని యుద్ధానంతరము 21 సంవత్సరముల వఱకు బ్రటిషు సామ్రాజ్యమునకు దుండకుండునట్లును, ఏనర్తక విషయమునందును భాగములు గానందకుండునట్లు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారును, అధిపతీ ప్రభుత్వములవారును కావించవలయు” నని చెప్పియుండిరి.

ఒక నాల్గేవారి స్త్రీయరు ముంచబడుట.

లండను, జూలై 27—“కెంటింగెర్” అను నాల్గేవారి స్త్రీయరు ఈ త్రర విమాద్రమునందు ముంచబడినది.

ఒక్కరులచే పట్టుబడిన స్త్రీయరులు.

కోపెక్ హేగ్, జూలై 27— జట్లందుకద్ద సింధు కాభిముందు జర్మను డెల్టాయందు ఒక నాల్గేవారి స్త్రీయరును, రెండు బ్రిటిషు స్త్రీయరులను పట్టుకొనెను. ఒక జర్మను కూసరు విల్సన్ కం పెసెవారి “ఎస్క్రిమో” అవలను స్త్రీయరును స్కాగెరాక్ పార్శితిమక పట్టుకొనినది.

కొల్లియానియా, జూలై 27— స్వీడెన్ వారి క్రూసరు కేవను కేసికొని ఒక జర్మను క్రూసరు “ఎస్క్రిమో” అను స్త్రీయరును పట్టుకొనుచుండుట అనేకులు కొండలమీదకుండి చూచిరి.

సర్ ఎడ్వర్డ్ స్పీయరుగారి అప్పీలు

లండను, జూలై 28— సర్ ఎడ్వర్డ్ స్పీయరుగారి కేసు అప్పీలు ప్రోసీజరుబడినది.

కరాచీలో వడదెబ్బతిగిలిన నైనికులు.

కామలసభలో చర్చ.

లండను, జూలై 28—కరాచీయొద్ద రైలుబండ్లయందు మరణించిన నైనికులకు దానిలో ఉష్ణస్థితి విశ్లేషణగానండి యా లేక కికి యేర్పాట్లులేకున్నందువలననా లేక రెండు కారణములవలననా మరణము సంభవించినదని తాము హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారి నడిగితిమని కామల సభలో చెప్పెల్లకాదు చెప్పి.

మార్గ్ హేగ్—ఈవిషయము కామల సభ వారికి తెలియునంతవఱకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమునా కేమైన సుసపాయములను జేసిరా?

చేంబల్లె—హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి కిజితులు తెలియరాగానే వారుకర్మముగా విచారణ పార్శింభించి హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు ఆవిషయము జరిగినప్పుడు తక్షణమే అనిగా జూన్ 15 వ తేదీనా నాకోక తంతివార్త వంపిరి. ఎకరియిన పూచీ మోపుటయును హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి విచారణమీద తేజును.

కింనుగాదు—హిందూదేశ ప్రభుత్వ లావిషయమును గూర్చి జూన్ 15 వ తేదీనాండే పార్శిననన! కర్నల్ ఏటు గాదు నైనికులమరణముగానూ బొంబాయినుండి అరేబియాకు కామలసభకు తంపుంపున దానిలో అవి చెడిపోవండు నట్లు ఏర్పాట్లయైన జేసితిరా? చెప్పినదాగ్ధముల నిచ్చుచున్న బ్రటిషు ప్రభుత్వకు కంకెన్ సేషను ఏమైన ఇచ్చెదరా?

చేంబల్లె గాదు—ఈవిషయములను గూర్చి హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి తంతివార్త నిచ్చితిమి.

నల్లమందు కొత్తెను.

లండను, జూలై 28— ఆంగ్లదేశమునకు నల్లమందును కొత్తెనును తెప్పించరాదని దొరతనమువారు కాసింపిరి.

వైదీలయిన యుద్ధోగుల జీతము.

లండను, జూలై 28—భారతీయ సేనలోని యుద్ధోగులలో శత్రువులచే పట్టుబడినవారికి పట్టుబడిన 61 వ కోజు నుండియు వారిహోదాకు రావలసిన పూర్తిజీతమును ముమ్మాటవనిబట్టి నగదుజీతమును యిచ్చుటను. అది మొత్తములో 5,6 వంతు అగును. యుద్ధానంతరమునందును గూడ నిట్లే లెక్కించి యిచ్చుటను. కాని ననుసరించియే టటుంబులుటకు గూడ సీయబడును ఆంగ్ల సైన్కోవ్యోగుల కిచ్చుటకుదానిలో మార్పుచేయ బడనని సార్లమెంటు ప్రజలకభిలో ఛోబరు లేనుగాదు నుడిపిరి.

ప్రాన్సు

రంగమున ముఖ్యస్థానములు.

లండను జూలై 26— బ్రటిషురంగములో పోజియరీ నుకు ఈశాన్యదిశకున్న 160 వ గుట్టయును, మార్టిక్ ఫ్ల్యాక్ కు దక్షిణమునకున్న 154 వ గుట్టయును, బాయ్స్ కోజ్ కు నాయన్యమునకున్న 156 వ గుట్టయును ముఖ్య స్థానములు. అక్కడినుండి భూమి యేటవాలుగా దిగుచున్నది. జర్మనులు 160 వ గుట్టకును పోజియరీనుకును మధ్య ఒక వాయు యంత్రస్థానమును బలపఱచుకొని మనవిమానములు ఎగురుటకు వీలుకాకుండు సమయమున క్రొత్త ఫిరంగులను తెచ్చివెట్టు కొనిరి. ఇది మిత్రమండలివారికి అతకూలముగా నుండనని అనేకులనుకొనుచున్నారు. కాని జర్మనులు మట్టుకు వైనుండి క్రొత్త చూడవాలరు.

విమాన యుద్ధము

లండను, జూలై 28— పోజియరీను బెలాంటికే లా పెజ్ బోలరు ఉత్తరమున మేము 200 కజముల శత్రుకందకమును స్వాధీనము చేసికొంటిమి. శత్రువులు మఱు ఆ కందకము నాక్రమించుకొన గలిగిరి. కాని మేము వారిని తఱిమిజేసి దక్షిణ భాగమున వశపఱచుకొంటిమి. లాంగీవార్ వత్తరభాగము మఱు ము వశమైనది. పోజియరీ నుకు ఈశాన్యము నను, లాంగీవార్, డెల్టా ప్రాంతములందును తిగ్రియగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. విక్టర్యా ఫేము స్వాధీనపఱచుకొనిన కందకము పోజియరీను, బెలాంటికేల వత్తరమున నున్నది. ఇంతవఱకు అచ్చట శత్రువులు మామట్టు యుల నన్నిటిని భరించుచుండిరి. తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధమున తిగ్రి వారు నలుల దానిని ఈ ఉదయము స్వాధీనము చేసికొనిరి. తక్షణమే క్రొత్తమట్టుడి ప్రారంభించి ఆకంద కమున మేము మఱు కాలువెట్టుగలిగితిమి లాంగీవార్, డెల్టా ల్లి అడవుల పార్శింతమున యుద్ధము ఇంకను తిగ్రియగా జలు గుచున్నది. ఒక శత్రువుల పటాలము ఈ క్రాస్ ఏల్కెక్ కోడ్డుకు పశ్చిమమున మన కందకములలో జొచ్చెనుగాని మేము దానిని తక్షణమే వెడలద్రోసితిమి. దక్షిణమున ఒక బ్రటిషు పటాలము జర్మను పంక్తిని చాట్టుచుండుచుండగా తంతువులయందు జర్మనుపటాలమును గలసికొని వాంతోపారి 80 మందిని చెందివేసిరి. వారుజర్మను కందకములోనికి ద్రోసి కొనుచుపోయి ఇదివఱకు తామునలిపిన శిశువు యుద్ధమునందు అనేకమంది జర్మనులను చచ్చి పడియుండుట చూచిరి. బుధవారమునాడు బ్రిటిషు విమానములు శత్రుఫిరంగి స్థానములపై నెగురుచు జోరుగావని చేసినవి. పొగకుండు దట్టముగనున్నందు వలన అనిచాలక్రిందుగా ఎగురగలసి పచ్చెను. రెండువిమానములు బాడ తెలియుటలేదు.

పోజియరీను యుద్ధము

లండను, జూలై 27— పోజియరీను యుద్ధము ఇంత వఱకు జరిగిన యుద్ధములన్నిటిలో అతితీవ్రమైనదని పారిసు నగరములో చెప్పకొనుచున్నాడు. శత్రువులు తమ మొదటితర గతి సైన్యమును వినియోగింపగా వా రందఱును హతులైరి. బ్రాండెన్ బర్గ దళమువారు ఎరిమిది సార్లు తలపడినారులైరి.

బ్రటిషు స్థానములు.

లండను, జూలై 28—జూలై 16 తేదీనుండి బ్రిటిషు వారు సోమరంగమున 28 చదరపు మైళ్ల స్థలమును జయించి బలపఱచుకొనినది ముఖ్యరంగమున నున్న విశేషకు దొకడు వార్తయుచున్నాడు.

డెల్టా అడవి ఆంగ్లేయులకు పూర్తిగావశమగుట.

లండను, జూలై 28—జనరలు హేగుగా రైలుల తెలిపిరి. డెల్టా అడవి పూర్తిగా మావశమైనది. లాంగువల్లి పోజి యన్యలయొద్ద గూడ మేము మాండునకు పోవుచున్నాము తిగ్రియగు పోరి 5 వ బ్రాండెన్ బర్గ సేనను పూర్తిగా అడవి నుండి తరిమివేసితిమి. వారిలో యుగ్ధులద్యోగులకు 157 గురు నైనికులను పట్టుకొంటిమి. రెండు సార్లు ఈ శత్రువులు తలపడి చాలపట్టుపడి వెనుకకుపోయిరి. శత్రువులు గతరాత్రి ఫిరంగులను గాల్చిరి. నోవమామియొద్ద శత్రువులు రెండువోట్ల మా కందకములలో పర్వతేరి గాని మేము వెంటనే తరిమితిమి. గాయములు తగిలినవారు కొందరు పట్టుబడిరి. సాచెవారు ఈశాన్యమునను మర వెక్కువోట్లకు మేము శత్రుపంక్తిపై గుండ్రును బరిపితిమి.

ఫిరంగి యుద్ధము.

జర్మను విమానములు క్రొత్తెను వోయే పురముపై బాంబులు వేయుట.

పారిసు, జూలై 27—నేనాముఖమునందంతటను ముఖ్యముగా మ్యూసు నదికి దక్షిణపునను తీవ్రమగు ఫిరంగి యుద్ధము జరిగినది. జర్మను విమానము క్రొత్తెను వోయే పురముపై బాంబులు వేసెను. ఒక స్త్రీయరుణించెను. ముగ్గురికి గాయములు తగిలినవి.

జర్మనులను నిరోధించుట.

పారిసు, జూలై 28—నేను చుధ్యాయమిట్లు భృక టింపబడినది. ధియోమాంటుకు పశ్చిమమున జర్మనులతలదగా ఫిరంగులను గాల్చి పూర్తిగా నోడించెతిమి. మంపేనులో ఆలెవయొద్ద రష్యానై నికు లొకకందకములోనుండి శత్రువులను తరిమి చాలమందిని పట్టుకొనిరి. విమానయుద్ధములు చాల జరిగినవి. సోమయొద్ద రెండును వెర్దెయొద్ద నొకటియును వాట్టెనుకద్ద నొకటియును జర్మను విమానములు నేలగుల్చబడినవి. ట్రెగ నేను వత్తరమున నున్న రైల్వేమీదను చచ్చుస్తేను నమీదను శత్రువుల సేనలమీదకు సరకులమీదకు పరాసు వైమానికులు బాంబులను వేసిరి.

బెల్జియనులు మారియాహోపును పట్టుకొనుట

కోరోగ్స్, జూలై 28— విక్టోరియా సరస్సుదగ్గర నున్న మ్నావ్లా వు వైరుతిచ్చు మారియాహోపుయొద్ద తీవ్రముగ పోరి బెల్జియనులు దాని నాక్రమించిరి. ఆచట శత్రువుల అనుచులరు 1000 మందిని, చారుతుపారులరు యుద్ధకరములను; ఆవార పదార్థములను, పట్టుకొనిరి. 600 మంది మరియొకవో వా కోడించిరి. మొత్తముమీద 4000 మంది జేదీయులను, 190 మంది పాశ్చాత్యులను బెల్జియనులు పట్టుకొనిరి.

రమ్యా

రిగా గెలిసియారంగములు.

లండను, జూలై 28—రిగారంగమున నున్న విశేషకు లింతవఱకును సందిగ్ధ మనసుకై యున్నాడు, కాని జూలై 16 వ తేదీన జరిగిన యుద్ధమునందు జర్మను ప్రభువు పంక్తి సముద్రతీరమునుండి 10 మైళ్ల దూరము దేశములోవలికి జొచ్చియుండినది వారిప్రభువు చెప్పగలిగిరి. తూర్పువైపున ఇంకొక మట్టుడి లబ్జాఫ్టద్ద జర్మను తృప్తియ పంక్తివఱకు నుండెను. అచ్చటరవ్యను నేనారిరాఫ్ గారు గెలిసియానరి హద్దులోకుల బ్రాడికిఉత్తరమున 12 మైళ్లదూరములో పోరుచున్నారు. జూలై 25 వ తేదీన 1000 మంది కైదీలరవ్యనులచే పట్టుబడిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

గెలీషియా రంగము

జర్మనుల నష్టము

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 26:—కెమ్యూరక్ జిల్లానుండి జర్మనులు తలదాగి వారికి పరాజయము కలిగింది. వారికి విపరీతముగా నష్టము గలిగెను. మేము స్టోనిమోకానదిని దాటి పరాజయము పొందినామని శత్రువులకు తెలుపబడినది. వారికి గలగురువునష్టమునకు మిలియన్ల రేకు. 5 పెద్ద ఫిరంగులు, 6 మరఫిరంగులు నష్టమైనవి.

రవ్యను విజయము.

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 28:—జూలై 1 న తేదీనుండి 25 వ తేదీవరకు జరిగిన యుద్ధమున జనరల్ కాఖరాఫ్ గారు 84 వల ఆస్త్రియను జర్మనులు, 45 ఫిరంగులను, 71 మర ఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. ఎర్లంగన్ ప్రాంతమున పట్టుకొనబడిన నిలువసరులతో 18 టన్నుల వెట్రోలును ఫిరంగియందును 800 ఆస్తులతో కడకలను గలవు.

ఇటలీ

ఇటలీ ఆస్త్రియా సరిహద్దు యుద్ధము

లండను, జూలై 27:—కిమోనికొండ ఇటలీవారి వశమగుట ఇటలీవారి పరాక్రమమును చాటుచున్నది. కిమోని అను నది యొకపీఠభూమి. దానిప్రక్కనున్న చిన్న చిన్న కాలువలనుండి దానిని సమీపించుచున్నది. ఇటలీవారి పీఠభూమి వెళ్ళుటకు చెరువునాడులు పోయితిండి విఫలమైరి. శత్రువులు అగ్నిబర్షమును నిరాటంకముగా వారిపై గురియుటచే కొండ వెళ్ళుటకు సాధ్యకడలేదు. పీఠభూమియట్లున్న అందులవైకి ఆల్పైను కొండలపై నిలసిండువారు ప్రాణనష్టము చేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఆల్పైనుదగ్గర చెరువు పటాలములు మోతునిచ్చెనుతో రాత్రిచీకటియందు పీఠభూమిపైకి ప్రాకి పోవుచుండిరి.

ఆస్త్రియనులవారిపై బాంబులను రాళ్లను ఏడుగంటలపేపు వర్షించుచుండగా ఆల్పైనుదగ్గరను వారు అయిదు గంటలపేపు కష్టపడి సన్ననివాటపై ప్రాచురు ఫీరభూమికి 400 అడుగుల ఎత్తున నొకస్థానమును జేరి ఆస్త్రియనులతో పోరును కిమోని పీఠభూమికి దాక్కిమించుకొని ఇదియే ఆస్త్రియనుల కట్ట కడపటి ఉన్నతస్థానము.

ఇటలీవారి విజయము.

రోము, జూలై 27:—కిమోనికొండకు ఉత్తరముననున్న అదవియందు జర్మనులు ముండిపోరు కలుపుచున్నారు. ఆ రంగమున మేము కొంతదూరము ముందుకు పోయితిమి.

ఇటలీవారు శత్రువులను తరుముట.

రోము, జూలై 28:—శత్రువులు రాత్రికళ పోస్త్రియా లోనలోను పెట్టియెద్దను తలకడి యోడిపోయిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికారంగము.

ఆంగ్లవిజయములు

లండను, జూలై 27:—తూర్పు ఆఫ్రికారంగమునందు జనరల్ కార్లీ గారు దక్షిణ జర్మనుదళమును, “జోనిస్సుబర్గ్” లోని వారితో సహా న్యూలాండ్ కెబర్గ్ ఇరాంగులకు మధ్య ప్రదేశమునండి తలమిడిసిరి. చతువులు చాలకాలము ప్రతి యుద్ధము నలిపి యేమియు ఫలములేక రణరంగమున ఒక నాణ్యంగులశత్రుల పోలిటగు 2 మరఫిరంగులను విడిచి ఇరాంగులై పారిపోయిరి. న్యూలాండ్ కెబర్గ్ గవర్నరు పట్టుకొన బడినగాని గాయములకలన వెంటనే సురక్షించెను.

జర్మను తూర్పుఆఫ్రికాలోని ఖైదీలు

జర్మనుల ప్రకటనలు

సింలా, జూలై 28:—జర్మను తూర్పుఆఫ్రికాయందలి ఖైదీలకు పంపబడు బంగీలను ఉత్తరములను క్రమముగా వారికి అందజేయుచునవి జర్మను అధికారులు ప్రకటించిరిని తెలియ వచ్చుచున్నది. ఖైదీలకు పంపబడు ఉత్తరము లన్నియు జాగ్రత్తగా పరీక్షించబడున గడక ప్రాయమును విషయ మంతయు సాంఘిక విషయములు గా నందవలయును. అట్టి ఉత్తరములను బంగీలను యుద్ధరంగమున పోస్టాఫీసుల ద్వారా గాన మాను కొని వైనిటలీకన్యూట్రైవిలానకులకును వ్రాయవలయును.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా స్వకీయ విలేఖకుల వద్దనుండి)

మద్రాసు

దొంగ నాణెములను స్పృష్టించుట.

బెంగళూరు, జూలై 28:—బెంగళూరు సివిలుమిలిటరీ స్టేషను పోలీసు ఉద్యోగులు దొంగ నాణెముల కేసునొక దానిని విచారించిరి. ఈవిషయము తెలియనే నలిపిఎత్తరు బెంగళూరుకు కొత్తగావచ్చిన ఒకమహమ్మదీయుడు ఆరస్తు చేసిరి. ఆతనియెద్ద 38 దొంగచేత కానులు దొరకెను ఆతడు ఇచ్చినవేయిరెండు నాణెములను పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. కేసు మేజిస్ట్రేటుగారికి రిపోర్టుచేయగావారు 7 వ తేదీకి వాయిదావేసిరి.

పెంట్లంకు వ్యభిచుగారు

ఉదకకుండలము, జూలై 28:—నేను మధ్యాహ్నమున 4 గంటలకు సరికి గవర్నరు గారు మోటారుబండిలో బయలుదేరి. కొత్తసభ్యులు కాననసభలో ప్రమాణ మొన రించిన పిమ్మట జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ సభరణ కాననగారు గవర్నరు జనరలు గా గామోదించినర తెలుగుబడును. పిమ్మట కాననసభ్యులు సామ్రాజ్య కాననసభ కొకసభ్యుని నియోజింప పోయెదరు. అట్లు నియోజితులైనవారి పేరులు 1-8-166 తేదీకి ప్రత్యేకపు గెజటులో ప్రకటించెదరు.

మలబారు వార్తలు:—ఎడవేర్లో కొత్తగా పథ మతరగతి చాలికావారాలు వెలకొల్పబడినవి. మొన్నటి బుధ వారము నాడే తెరువబడెను. శ్రీవిద్యుత స్కూల్ ఉపన్యాస మియ్యబడినది.

బొంబాయి

బొంబాయిలోని శత్రుదేశపు కంపెనీ

బొంబాయి, జూలై 28:—బొంబాయి లోని శత్రు దేశపు కంపెనీయగు బాక్స్ పోస్ట్ యన్ కంపెనీని కర్నూలు లోని తీవ్ర యింప వలసివచ్చిన బొంబాయి వాణిజ్యపంపుకువాడు రాష్ట్ర శత్రుత్వమువారికి చెప్పకొనిరి.

బొంబాయి శాసనసభ.

సిండెక్ హాము కళాశాల విషయము. బొంబాయి, జూలై 28:—గతబుధవారము సిండెక్ హాము కళాశాల విషయమున పటేల్ గారు పరిష్కరించగా కళాశాల పండితులకు వారివారి పాండిత్యముల ననుసరించి యయ్యబడును గాని చాలిమతభేదములు పాటింపబడ వని చాబల్ గారు ప్రభుత్వమువారి తరపున చెప్పిరి.

తాతాగారి యంత్రశాలలు

బొంబాయి, జూలై 28:—అన్ని రాష్ట్రములవారు తమ ధనమును బొంబాయిలో నిక్షేపించుచున్నారు. తాతా గారి యంత్రశాలలకు మొదట 2 కోట్లు కావలెనగా 250 లక్ష లపుడే సమకూరినవి.

బొంబాయి పోర్టు ట్రస్టువారు సాలుకు 10కి 4½ వడ్డీ వై 20 ఏండ్ల వాయుదామీద 25 లక్షలు బరులు కావలె నని 10-8-16లోపురయుయ్యదలచినవారు బరులు తెలుపకలెను.

ఇసుక కర్మాగారములలోను బట్టలయంత్రశాలలలోను చాలాలకు హెచ్చుగా కొనుచున్నారు. ఆస్తిగలవారికి బాంకులు ధనమును నిధముగ నందించుచున్నవి. యుద్ధానంతరము పరిశోధనలు వివిధ జనపంపునని తెలియుచున్నవని ఇండియా ట్రెయ్యు పత్రిక కాఫ్టిక విలేఖరి వ్రాసెను.

కీర్తిశేషులగు సర్ దిన్నాదేవారు గారు

బొంబాయి జూలై 29:—బొంబాయి హైకోర్టుజడ్జి సర్ దిన్నాదేవారు గారు 4 నెలల నుండి వ్యాధిపీడితులైయుండి నేడు ముందున పరలోకము లయిరి. వీరు వారసీ మతములు. 6.11.1856 న వీరు బొంబాయిగవర్నరు జన్మించిరి వీరారగ్య శ్రీయుతులు. వీరిపితృత్వమున లోవాస్తే జేవాడ గారు వాణిజ్య మునం దిరాష్ట్రమున చాల విఖ్యాతిని గాంచిరి జేవాడ గారు వ్యాయవాదిగా చాలధనమును కీర్తిని సంపాదించిరి. 1906 జేవాడ గారు జడ్జిగా నియమింపబడిరి. 1908 లో తిలకుగారి మీద లేబడినకేసుకు విచారించిరి. 12-12-1911 న వీరికి నైటులిసద మియ్యబడినది. వీరికి రాజకీయ విషయములలో పనిచేయుట కిష్టము లేదు. స్వమత సాంఘికవిషయములలో చాలకీర్తిదబూనిరి. సంస్కారోదార్థములు గల వారిని ఆచరణకు తెచ్చినవారు ఆ నైకత్వమునం దభిమాను గలవారు.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త

సింలా, జూలై 28:—25 వ తేదీగల ఈ క్రింది కంటి వార్త హిందూజాతీయవ్యాపారి యుద్ధమున రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చింది.

ఆంగ్ల రంగము

ఆంగ్లరంగమున యుద్ధము తీవ్రముగా నున్నది అచ్చటికి శత్రువులు కొత్తసేనను జేర్చుచున్నారు. శత్రువుల క్షిప్తిబర్షము విరాటుతులేక కురియుచుండెను. కాని వార పరాతిదళ యుద్ధము తెలుసుకుకు పరికిరాసెను. 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము అంగ్లేయుదళపు తూర్పుభాగముననున్న పటాల ము వై శత్రువులు గవిడిరి గాని తమ అగ్నిబర్షమున వారి ప్రియత్నములు కొంత సాగలేదు. తూర్పు నేనావంక్తి మధ్యభాగమున శత్రువులు తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధము నలిపి పరాతియుద్ధము కారంభించిరి కాని మన శత్రుత్వమున వారిప్రియత్నములు కష్టములయ్యెను. 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున వారు పోడియరుదద్ద పరాతిదళ యుద్ధము నలిపి మన అగ్నిబర్షమువారిని దడియజేసిరి. శత్రువుల సామనునందురు బ్రిటిషుకందకములచెంతమరణముకావలెను. వారికి అరమితమును వచ్చుచుకలగిరి. ఇతర రంగములందు ముఖముఖి యుద్ధము అధికముగా జరిగింది. బ్రిటిషు పరాతి దళమువారు ముందుగా పోడియరును వత్తరమున విశేష స్థలము నాక్రమించి 23 వ తేదీ ఉదయము ఆ గ్రామమునం తేము నాక్రమించిరి. శత్రువుముం బ్రిటిషుములు పటాలములు రెండు బలవంతములకు కందకములను వశపజుకొని ఖైదీలకు పట్టుకొనెను. పోడియరు గ్రామము ఒకపీఠభూమి వైపునండి తూర్పున జేతమునకు వారు గా కడకలయ్యెను. ఇదియే దానికి గల ప్రాయుభ్యత.

పరాను రంగము.

సోమనదికి దక్షిణమున పరానువారు శత్రువులకు తీవ్రముగా ముట్టడించుచు తమ స్థానములను బలపజుచుగిరి. అనన్కుంధ ప్రారంభమునండి ఇంతకడకు బ్రిటిషువారు పరానువారు కలసి 23వ తేదీయది ఖైదీలకు, 14 వ ఫిరంగులను చాల ఫిరంగియందును భోజు సాచువులకు వశపజుచుగిరి. పెద్దకు రంగము జర్మనుల 30వ గుట్టు యుట్టడి విఫలమైంది. స్టోరికి తూర్పు భాగమున శత్రువులు తీవ్రముగా అగ్నిబర్షమును గురించుచున్నారు.

ఇటలీరంగము

ఇటలీవారు ముఖ్యస్థానములందు ముందుకు వచ్చుచు ఆస్త్రికోలోయవైపున కిమోనికొండను ఏషియాగో మత్తరమున కందకమును వశపజుచుగిరి.

రవ్యరంగము

రవ్యమున బెరెన్టోకు దక్షిణమున సైన్ సభకు కడది యెస్టోకోకానది వైపున శత్రువులకు తంతువులకు భేరింక లజ్జాకు దక్షిణముగా విజృంభించు చున్నారు. వారుతాతా యాసముగా ఆటంకములేకయే నడిచిచాటుచున్నారు.

గురువర్గరంగము

రవ్యముల ఎరింగమును పట్టుకొనిరి. ఇదియేఆస్త్రియా దేశము నందలి గురువర్గుల యుద్ధసామగ్రి నిలవసానును. ఇచ్చటినుండి ఎనెటోలియాకు ముఖముగా పోవచ్చును.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

నూతన సభ్యులు.

సింలా, జూలై 28:—ఈక్రింది నూతనసభ్యుల ప్రేరణ ఇండియా గెజటులందు ప్రికటింపబడినవి— సర్ ఫకూర్ భాయ్ కరీంభాయ్, ఖాన్ బహదూరు మియాన్ మహమ్మదు మఫీ, ఖాన్ జుల్ఫికార్ ఆలీఖాన్, సి. హెచ్. నెటల్వాడ్, సర్ ఇబ్రహీం రహీమతుల్లా, డి. ఇ. వాదా, మండిత మదకమో హాన ముఖ్య, డి. టెన్ బహదూరు సఫ్రీ, సర్దారు సుంద రసింగు మణితింగా, జామిర్ మహ్మద్ చంతు గార్లు, కాశిం బజాన మహారాజు, కనికారాజు, రాజా సర్ రామరాజు సింగుగారు, మహమ్మదాబాదురాజు, మహమ్మదాలి జిన్నా గారు, సర్ ఛాగ్గిన్స్ స్ట్రెట్టగారు.

వైగువ్యాధి మరణములు

జూలై 22 తేదీతో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారమునందు 1770 మందికి పైగువాద్యము తగిలి గారిలో 1284 మంది మరణించిరి. బొంబాయిలో 12 మరణములు, చెన్నపురి 57, నీహాడ్ 20 స్నాము 6, సంయుక్తరాష్ట్రములు 18, బర్మా 281, మైసూరు 194, హైదరాబాదు 289. బంగాళదేశమున వాద్యము దగులలేదు.

వంజాబు

ఒక మోసపు వ్యాజ్యము

లాహోరు, జూలై 28:— లాహోరు కంట్రోన్మెంటు లా. 216 ఆర్డర్ కడకు వచ్చిన బార్టిష్మెంట్ అనునదిను లాహోరు కంట్రోన్మెంటు బ్యాంకుకు ఇంచాజాం కంపెనీవారి బ్రాంచి అఫీసుకుపోయి, అచ్చట తాను ఒక డ్రుగు ప్రాంట్ ఖాతాను తెప్పించి, హాల్స్ ఫుర్ముగాని రన్ ఏషియాటిక్ బ్యాంకునుండి లామి అనునదిను తనకు 12750 రూ. బిల్లులకు ఒక చెక్కు క్రాసియి చెప్పినది దానిని చూపి, కాన్పు కంపెనీవారికి 800 రూ. పా యలకు ఒక చెక్కు న్యూస్ట్రాలో వ్రాసి దానిని బామియ గానుచు కొను మని నమ్మించి, ఒక నాటి 800 రూ. పా యలను ఇంకొక నాటి 100 రూ. పా యలను తీసికొనిపోయెను. లామి అనునదిను తనకు వ్రాసి యిచ్చిన చెక్కును రన్ ఏషియాటిక్ బ్యాంకుకు పంపి రద్దీ మార్కుయే ఇంచురాం కంపెనీవారిలో చెప్పించెను. 800 రూ. పా యల చెక్కునకు ఇంచురాంకం వేసి వారు సామ్యియ్య తేను. మార్కుయేను అలిసి భార్యయను హాల్స్ ఫుర్ముకు వదిలి నమ్మించి వారిపేరు రన్ ఏషియాటిక్ కంపెనీలో 100 రూ. బిల్లులకంటె ఎక్కువ మొత్తములేదు. కాన్పుకంపెనీ యొద్ద ముద్దుపేరుల లెక్క లేనేలేదు.

ఈ కేసులాహోరు మేజిస్ట్రేటుగారి విచారణకు రాగా వారు సెషన్స్ కోర్టుకు పంపిరి. సెషన్స్ కోర్టులో మార్కుయే కేసును చదివి వినిపించబడినది. ప్రాశ్నిత్యావక తంపు సామ్యియ్య కొండలు ఈదినము పరీక్షించబడిరి. ముద్దులు భార్యయను పరీక్షించబడినది.

ఒక వైసికలూరు ద్రుతుకు తనకు ముద్దులు ఒక చెక్కు నిచ్చెనని చెప్పెను. కేసు రేపు మరల విచారించబడును

సిటిలో వడి చనిపోవుట.

లాహోరు, జూలై 28:— “పంబాబీ” పత్రికయిల్లు వ్రాయుచున్నది. మూల్టాక్ జిల్లాకు గావీసదై కొంత మంది సిద్ధయిరేవునందు పడవలో ప్రయాణము చేయుచుండగా, పడవలోను తెగి అది తలకిందులైనది. 80 మందిసిటిలో బడి మరణించిరి. ఒక చిన్న పిల్లమాత్రము బ్రతికినది.

ఇంకొక తంటివార్త

లాహోరు జూలై 28:— మూల్టాక్ జిల్లాలో రావీనది యందు 80 మంది ఒక పడవనుండి నీటిలోబడి చూతికొందనను విషయమును గూర్చి “పంబాబీ” పత్రికయందు దీని కేసు విషయములు గలవు. అపడవయందు ముగ్గురుకాక రెండు ఎరుములును, ఒక ఒంటెయును, రెండు గుట్టములునుండెను. పడవ అనతిదూరమున సమాపించుచుండగా ఒకడు నీటిలోనికొకమికి పడవకు కట్టికట్టాటిని లాకబోయెనుగాని త్రాడుతెగి పడవవడి వ్రాచాచునును కొట్టుకొని, దిగువకున్న ఒకసంకెన సుంధ మునకుబిగిలి, తలకిందులై నైనది. దానిలోని వారందఱును నీటి లోబడి చుకొనిరి. ఒక ర ఏడ్చుకొని ఒకకట్టకుబట్టుకొనిఒక మైలుదూరమున గా అచ్చటివా రాబిడ్డను బహుకీర్తిసిరి. పడ వనడవునాగు దిశకునుగాలేదు. త్రాచుతుంపులకునది. లంగ తలెనా. పరీవాహపు ఉరవతి ఎక్కువగానుండు వంటెయొద్ద అందులోనివాడు తెడుజేయుట కారంభించెను.

ఒకరైతు మధ్యమోష్టునుకట్టెను. దీవుకల్లును నంగు మాములుకుతెట్టెను. కట్టెటకయనందును చెప్పి పురితీరడనం డును నగటిలోబడిమి, చాలతెట్టెను. నెలూనందు 9 డి గ్రీవువరకు తక్కువ. కొన్ని కొన్ని ఎట్టొకపు రాత్రివడిమి, మా మూలు స్థితియందున్నది. వాయుచుండలమున ఆర్ద్రగిరిశేషము కలదు. ముప్పుదట్టముగ పట్టుచున్నది. పడవటితీరమున అధిక ముగను రాజధాని కుత్తెర భాగమునందు తేలికగా వర్షము కుడినది. దక్షిణాన వర్షము పడలేదు.

అంగూలా హత్య కేసు.

లాహోరు, జూలై 28:— అంగూలా హత్య కేసు ఈ దివసు నర్ డోవార్డు బాన్సుక్ గారిచే ముఘ విచారించబడి నది. ముఘునిగూర్చి ప్రాశ్నిత్యావక తంపు సామ్యియ్య చెప్పిన విషయములను, దీనిపైతరపు సామ్యియ్య చెప్పిన విషయములను విచరించి బాన్సుక్ నభిప్రాయము చెప్పెనని బాన్సుక్ గారు కోరిరి. బాన్సుక్ వారు ఒకగంటసేపు కోర్టునువదిలి పోయి చెయికోరి కొమ్మండి ఆలోచించుకొని ముఘునిచ్చి ముఘాయ కేసునుకు తాదానిచెప్పిరి. ముద్దులు విడుదలచేయబడెను.

సర్ ధామను హత్యలెందుగారు.

భారతీయ పారిశ్రామిక సంఘసభ్యులగు సర్ ధామను హత్యలెందుగారు నిన్నటిదినమున పారిశ్రామికపు డై రెక్టు గుగారి కార్యాలయమున, చర్యపాతశాలను, వెస్టు ఫ్యాక్టరీని చూసిరి. నేటి ఉదయమున వారు నుదరాను విశ్వచ్చక్రి సంఘమును ట్రాక్టర్ కంపెనీని, ఇదరాను పోర్టెండు సీమెం టు కార్యాలయమును పరీక్షించిరి. దక్షిణయిండియా పారి శ్రామిక సంఘాధ్యక్షుడు మెక్కినీనుగారు, లెగ్గుగారును వారిని సత్కరించి కార్యాలయమునందలి యంత్రములు మొ దలగువానిని చూపిరి. ఈమధ్యాహ్నమున గారు దక్షిణ యిండి యావర్తక సంఘమునకేగెదరు. కడ్డెలూరు సమాఖ్యనుందలి నెల్లి కుప్పామునకు వారు రేపటి రాత్రి ట్రేయిన్లో బయలుదేరె దరు. అచ్చట పంచదార యంత్రముల జూచెదరు అచ్చట సర్. ఎ. జి. కాన్స్ట్యూటర్ని జూచి యంగళవారము నాడు వారు మరలచెన్నై పురికిచ్చే నెదరు. ఆగష్టు 12-13-తే దులను వారుమదరాసు గవర్నరు గారి ఆతిథ్యము గానుండును. యంగళవారమునాడు కొన్నిసేపటి యంత్రాలయము జూచెదరు. బుధవారమునాడు చెన్నై పురి కర్తకసంఘమునకు బోయియకిం గుహా యంత్రముల జూచెదరు. శుక్రవారమునాడువారు ప్రేక్షుని ఎస్సీసీయేషనును జూచెదరు. ఆగష్టు 7వ తేదీవరకు చెన్నై పురిలో నుండి పిమ్మట బెంగళూరుకు బోయెదరు.

దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘము మదరాసు.

నేటిదినము 2 గంటలకు ఆఖిల భారతీయ పారిశ్రామిక సంఘాధ్యక్షులగు సర్ ధామను హత్యలెందుగారు దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘమును పరీక్షించిరి. సంఘాధ్యక్షులగు పి. త్యాగరాయశెట్టిగారు వారిని గౌరవపూర్వకముగా సవాల్ నిందిరి. దివాక్ బహద్రుడు కె. కృష్ణస్వామిరావు పి. వి. కె. మహ్మదు ఖాన్ బహద్రుడు బాద్షా సాహెబు బహద్రులుగాను, జి. వి. నరేశకుగారు మొదలగు పెద్దపెద్దపాత్రు లనేకులు వారినిబాడ నా ప్రదేశమునకు వచ్చిరి. సంఘసభ్యుల నందఱిని శెట్టిగారు ధామనుగారి కలుకపరచిరి.

త్యాగరాయశెట్టిగారు ధామను గారిలో చెప్పినవంగ తుల సంగతివారుగా నీకింద నుదహరించుచున్నాము.

“ఈసంఘము తంపున వనేక వందలముల నర్పించుచు న్నాను. భారతీయపారి శ్రామికావసరముల కట్టుదిట్టము నకై మీంటులనచ్చిన సంగతి నెఱుగుదును. స్థానికవ్యవహార ముల వాగుగా దెలిసికొనినగాని మంచియేర్పాటులు జరుగ వకుట నిశ్చయము. ఇప్పుడు మాసంఘ సమాచారము నంతయు ఉద్యోగరీత్యామితు చెప్పెడికు తగిన స్థితిలో లేదు.

ఈ రాజధానియందలి వర్తకపు అభివృద్ధినిగూర్చి గాని, పారి శ్రామికాభి వృద్ధినిగూర్చి గాని, పారిశ్రామికాభి వృద్ధికి తగు మార్గములగాని మా స్నేహితుకు బాబర్చునగు తగిన సమాచారము దొంగలగును.”

సంఘభావికాభివృద్ధి

సంఘసావనమును గూర్చి ముట్టాడును శెట్టిగారు భార తీయ పారిశ్రామికాభివృద్ధి కీసంఘసావనము మిక్కిల సహాయ కరము కాగలదనియుఇట్టి దీక్షతోనుండి భారతీయ పారిశ్రామిక స్థితిమిక్కిలి ఉన్నతస్థితికిరచ్చు సమపాతము లన్నియును సంఘమువారు చేయవలసియున్నారనియు, ఇండియావర్తక వారు భారతీయ పారిశ్రామికవిషయములో దొరతనమువారి కుండుము వారి యభిప్రాయమును వేక్షించుట యవంత్య స్థితి క గ ను ను జేప్పిరి. పిమ్మట శెట్టి గారు మన దేశ వ్యాపార స్థితి యు, విదేశవ్యాపార స్థితియును చూపించి, “హిందూదేశ పేదరికస్థితి వెలియ జే యుచు ఇండియావర్తకవ్యయవారు నిజముగా భారతీయ పారి శ్రామికాభివృద్ధి లభింపింజరేనినిజముగాహిందూదేశము విదేశ వర్తకులు నేటాడు ఆరణ్యభయముగాకుండ జేయగోరెదరే ఈ సంఘమువారి కెంతయేని యంత్యహము కలిగింది తమ్యుల మున భారతీయపారిశ్రామికాభివృద్ధి సరవేర్చెదరుగాక” యని చెప్పిరి.

ఆధ్యక్షుని యువ వ్యాసము.

ఈ రాజధానియందలి పరిశ్రమలను గూర్చి వర్తకసంఘ ములతో గలసి ముట్టాడుకుంటే తామిచ్చుటికి వచ్చుటకు ముఖ్య కారణమని సర్ ధామను హత్యలెందుగారు చెప్పి హైదరాబాద్ శరీఫులను గూర్చి తెలుపుచు తాతా కంపెనీ ఇనుప పనులను గూర్చి హెచ్చరించిరి. కూలీలను చేతిపని చక్కగా వినియో గించినయెడల హైదరాబాదు పారిశ్రామిక జనులు కలుగును. తరువాత హత్యలెందుగారు విద్యావిషయమును గూర్చి చెప్పెను

ప్రారంభవిద్యయు, పారిశ్రామికవిద్యయు దేశ జనకు గావలసి నంత లేదనియు దీనినిపొంది మెంబూరించుటయే భారతీ యుని విధమునియు నుడివిరి పారిశ్రామిక పరిదర్శకములను వివిధరాష్ట్రములందు వృద్ధిచేసి పారిశ్రామికజీవమున ప్రోత్స హించుచు ఆనుభవముగల వారిని విదేశములకు నూతన పారి శ్రామికవిషయమును నేర్పుకొనుటకు తరంగలమునయు వారు నెలవిచ్చిరి.

టర్కీ

తురుష్కుల అవస్థ.

లండను, జూలై 28:— కాన్స్టాన్టినోపొలు నుండి ఈ క్రింది విశేషములు తెలియుచున్నవి. — తురుష్కులు జర్మనీ నుండి 20 ఖతుల పాతులను ఆస్పదీసికొనుచున్నారు. ఈ ధనము నడుగా గాక, జర్మనుపత్రికలయరూపమున ఈమధుమిదిని పై తురుష్కులు నోట్లు (కాశిత్రు ధనము) ఇచ్చెదరు.

ఈ విషయములనుబట్టి శత్రువుల ఆర్థికస్థితి ఎట్లున్నదో గ్రహించ వచ్చును.

శత్రువుల వ్యాపారము.

సిమ్లా, జూలై 28:— బర్మాలో శత్రుదేశీయులగు వ్యాపారులకు సంబంధించిన సాక్ష్యుల భద్రతకునుటకు జి. పి. హార్డియను. వి. సి. ఎన్ గారు నిశ్చయించబడిరి.

విలేఖరులకు సూచన

ఏలూరు ప్రెయిసోదరుడు; ఒక గ్రామవాసి; కోతల రామన్న; తేనకేరగ ప్రభావ; బండల- పేక్షకుడు — వ్రాక టింపబడవు కచ్చావారు- రావ్యము. — సంతకములేదు.

భద్రాచలము బాలికాపాతశాల:— గోదావరిజిల్లా భద్రాచలములోని బాలికాపాతశాలయొక్క బహుమానపు దానోత్సవము 1 వ తేదీ శనివారము జరిగింది. పాతశాల అభివృద్ధి కై రెండవ యాభాగ్యము రెంతయు పాటుబడుచున్నాడు. పీఠ పాతశాలకువచ్చి రెండుసంవత్సరములైనను పాతశాల చాలవృద్ధిలోనికివచ్చినది. బాలికల లాభమును పరీక్షించిరి.

కొంతుకురు దేవాలయము:— రాయచోడపురము లా లూకాలోని కొంతుకురు గ్రామమునందు కూచికుండి మూర్తి రాజుగారు నూతనముగ నొక శ్రీరామాలయము కట్టించుచు న్నారు. స్వామి ధూపదీపవైచేవ్యాదులకు రెండుయెకరముల భూమి నిచ్చెనని పేటాద్రిభిల్లు ముప్పయ్యగారు వార్తాక ము చేసిరి. భూమి య 250000 ఖరీదు చేయబడి.

శాటక బహుమానము:— గుంటూరులోని సీరియరు హిందూ శాటక సంఘమువారు కడపకు శుక్రవారము రాత్రి చిత్రశిల్పము నాటకమును ప్రదర్శించిరి. అంత బాహుళ్యమును చేసిన కే. శిరరాజు కృష్ణయ్యగారికి వరసావ్రాపుపేట యుర ధ్యాను సంఘుల వారిచే కాగ్దారము గావించ బడిన బహు మానముకు గుంటూరు కాలేజి యుర ధ్యానులకు అర్థక; పాటు, ఎం. వి. ఎల్. టి. గారు నిమగ్నించిరి.

ఈండుకు రాజకు పౌరకర్తరపురముందరమున చదరంగపు బల్లయొద్ద కవిరాజు శ్రీ) హరకృష్ణయ్యారీ కాన్సుక్ గారును, కొచ్చర్లకోట వెంకటలక్ష్మీ నరసింహాచార్యుగారును పరికిమా లిన తగవులకుదిగి కచ్చేరి కెక్కిరి. కృష్ణయ్యారీ కాన్సుక్ గారు తమ్యురగాణముగ తిట్టితన్నవచ్చెనని నరసింహాచార్యుగా వాయు మిద చార్జి దాఖలుచేసి అచ్చటన్న సముజ్జడిగాని తక్కిన పెద్దకునుమ్యులను సాక్ష్యముచేసిరి. ఈచార్జి బెంజికోర్టుకు విచారణనిమిత్తము పంపబడినది తెలియుచున్నది ఇట్టితగవు విచారణకు రాక పూర్వమే పెద్దకునుమ్యులు రాజీచేయు టుచితము.

గోదావరి జిల్లాలో చాలకాలము తనస్సీయవాడ పని చేసి పించెను దీక్షిగారి సుఖభక్తులన్న రాజకుపౌండ్రవరము పురవాసి ఆయనది ఆస్తివ్రావు పంతులు గారు గడిచిన శనివార మురాత్రి యాకస్మికముగ చనిపోయిరి. ఈ యాకస్మిక మరణ మునకు గుండెకోగము కారణ ముచున్నాను. సాయంకాల మువరకు బెంచికోర్టుదని చూచి సాక్షులకాలము కాలేజి మీటింగుకోగి ఈయన సుఖముగ నింటికిరిగిరి. కాని ఆయనకు మాత్రము పగలే గుండెకోగ నిందుకు పోటుగకుండెనని నిశ్చయ మ్నాము. ఈయన ముంది తెలివిగల ముగ్గుగులలో నొకడు. ముంది దానధ్యక్షులగువారు. ఈ నడుమ పరీవాసంబంధమును నుండలసభలం దిందుకు ప్రభావతమైన పనిచేయవారంభించిరి.

THE GREAT WAR.

Delville Wood Wholly in British Hands.

BRITISH GAINS ON SOMME: 24 MILES GROUND TAKEN.

34,000 Prisoners Captured by Russians in 10 Days.

BELGIAN SUCCESS IN AFRICA.

HOW ITALIANS STORMED MOUNT CIMONE.

[Reuter's Agency.]

British Front.

24 Square Miles of Ground. Captured and Consolidated.

LONDON, July 28. A Correspondent at Headquarters says that the British since July 1st have captured and consolidated 24 square miles of ground on Somme.

Delville Wood Entirely in British Hands.

LONDON, July 28. The communique from General Haig this afternoon reports Delville Wood is wholly ours and further progress has been made at Longueval and near Pozieres. After severe fighting we drove the fifth Brandenburg division from their remaining positions in Delville Wood capturing 3 officers and 157 men. Two counter-attacks were beaten off with heavy enemy loss. Enemy guns last night were active against our new positions and there were heavy artillery duels in various sectors of the battle line. Near Neuve Chapelle small parties of Germans entered our front trenches at two points, but were immediately driven out leaving a few wounded. We shelled enemy front line and communication trenches northeast of Souchez and at several other points.

The Most Furious Battle.

Crack German Regiments Slaughtered at Pozieres.

LONDON, July 28. The battle of Pozieres is described in Paris as the most furious hitherto. Crack German troops were employed and slaughtered. For instance, eight onslaughts by the Brandenburgers were mowed down.

Important Points.

LONDON, July 27th.—The most important points before the British are Hill 160, northeast of Pozieres, Hill 154, south of Martinpuich, and Hill 156 north-west of Bois Fouraux. Thence the ground descends.

The Germans have fortified a windmill between Pozieres and Hill 160, and brought up new guns on our right during a haze which hampered aeroplanes. Correspondents declare that this is inimical to the Allies, only the Germans no longer have any air observation.—("C. and M. Gazette.")

Heavy Fighting.

British Aeroplanes' Work.

LONDON, July 28. Last night's British communique says:—North of Pozieres and Bazentin-le Petit we succeeded in capturing two hundred yards of an important enemy trench. The enemy succeeded in regaining possession, but we repulsed them, regaining the southern end. On the right flank we have driven the enemy from east and north-east of Delville Wood. We regained the northern portion of Longueval. There was hard artillery fighting to-day north-east of Pozieres and in the vicinity of Longueval and Delville Wood. The trench we captured last night was north of Pozieres and Bazentin. Hitherto it has resisted all attacks. The enemy recaptured the whole trench in the morning after intense enfilading artillery fire, but an immediate counter-attack regained us a footing. Heavy fighting continues in the vicinity of Delville Wood and Longueval. A small enemy raiding party entered the trenches west of the Ypres-Pillen road, but was immediately ejected. A British party farther south, while raiding the enemy's line, encountered Germans in front of barbed wire, killing thirty. Fighting their way into the trenches the British found many Germans killed by the previous bombardment. British aeroplanes did good work on Wednesday, locating enemy batteries. They had to fly low owing to mist, and two are missing.

Sea Warfare.

Norwegian Steamer Sunk.

LONDON, July 28. The Norwegian steamer "Kentigern" has been sunk in the North Sea.

Steamers Captured by Germans.

COPENHAGEN.—German Destroyers have seized one Norwegian and two British steamers in the Sound. A German cruiser has captured the Wilson liner "Eskimo" in the Skager Rack.

CHRISTANIA.—Crowds on hills saw a German auxiliary cruiser, disguised with Swedish colours, attack the "Eskimo" in territorial waters.

French Front.

Artillery Activity.

A German Air Raid.

LONDON, July 28. PARIS.—A communique says:—There was the usual cannonade along the front. It was especially violent on the right of the Meuse. German aviators bombed Credyen Valois, killing one woman and wounding three.

German Attack Checked.

LONDON, July 28. PARIS.—This afternoon's communique says:—The German attack west of Thiaumont was completely checked by heavy artillery fire. The Russian reconnaissance at Auberuk in Champagne cleared an enemy trench with grenades and took prisoners. There have been numerous aerial fights. Two German aeroplanes were felled on the Somme and one at Verdun and another was wrecked in Vosges.

French aeroplanes bombed railway north of Tergnier, and the station at Chanmy, and enemy convoys and military establishments.

Russian Front.

German Losses in Galicia.

LONDON, July 28. PETROGRAD.—In a communique General Sakharoff adds that two German attempts at an offensive in the Gommern district were repulsed with considerable loss. We crossed the river Sioniovka and are pressing the retreating enemy, who are losing very heavily. We have captured five guns and six machine-guns.

The Fighting in Riga and Galician Frontier.

LAHORE, July 28. LONDON, July 27th.—Correspondents on the Riga front are still severely muzzled, but they are now permitted to state that in the main attack made on the 16th July the German first line was occupied from the sea to ten miles inland. Another attack eastward reached parts of the third line. Lesznioffs where General Sakharoff is fighting, is within the Galician frontier, a dozen miles north of Brody. A Russian official statement says that 1,000 prisoners were taken there on the 25th July.—("C. and M. Gazette.")

LONDON, July 28. PETROGRAD.—The communique says:—General Sakharoff has captured 34,000 Austrians and Germans, 45 guns and 71 machine guns in the fighting between July 16th and 25th. Stores captured in Erzincan and the vicinity include 18 tons of petrol, huge quantities of munitions, and a hospital of 800 beds.

Italian Front.

A Remarkable Feat.

How the Alpini Stormed Mount Cimone.

LONDON, July 28. The Italian capture of Mount Cimone was a remarkable feat. It is a plateau which can be approached only by gullies at the sides. Two attempts to climb these failed, as they were swept by machine-guns and rifles. Therefore it was decided that the Alpini should scale the straight wall ending the plateau. Two companies in the darkness reached the overhanging brow with rope-ladders and squatted underneath for seven hours, being bombed and stoned by the Austrians. Then the Alpini forced the "Chavaux-de-Frise" and other obstacles assaulted a redoubt on the crest four hundred feet above the plateau. The redoubt was taken after five hours enabling the infantry to climb gullies and complete the occupation of Cimone, the last Austrian post looking down on the Italian plain.

STRONG ATTACKS REPULSED.

In Posina Valley.

LONDON, July 28. ROME.—The communique reports that a strong night attack in Posina valley and Setti Comuni have been repulsed with heavy loss.

Italian Progress.

LONDON, July 28. ROME.—A communique says:—The enemy is stubbornly resisting in strongly entrenched positions in the Wood north of Monte Cimone. We, however, have made some progress.

Great Britain.

Officer-Prisoners' Pay.

Mr. Chamberlain's Announcement.

LONDON, July 28. In the House of Commons to-day, Mr. Chamberlain announced that it had been decided that Indian Army Officer prisoners shall after 61 days receive the full pay of their rank plus half staff pay attaching to their ordinary employment, the total averaging about five-sixths of their full ordinary employments. Staff Officers still on the cadre of the Regiment will be treated similarly to Regimental Officers. The decision is retrospective from the beginning of the war. Family allotments will be adjusted accordingly. No alteration is proposed as regards Officers of British Regiments.

TELEGRAMS.

Karachi Troop Train Disaster. Questions and Answers in the Commons.

LONDON, July 28. In the House of Commons Mr. Chamberlain announced that the Government of India had been asked to report whether loss of life in the troop train was due to the route or the lack of proper arrangements or both and whether it was urgently necessary to send drafts by that route immediately instead of sending them to Deccan until the monsoon broke in Northern India.

Mr. Markham asked:—Did the Government of India take any steps in the matter till it was mentioned in the Commons.

Mr. Chamberlain said:—The Government of India had instituted an enquiry as soon as it had knowledge of the facts. The Government of India informed me of the occurrence in a telegram dated, I believe, June 15th, and the Government of India is awaiting the result of the enquiry before fixing responsibility.

Mr. King pointed out that Indian papers had drawn attention to the matter before June 15th.

Colonel Yate's Question.

Colonel Yate asked whether arrangements could be made to prevent vegetables for Indian troops in Arabia becoming spoiled en route from Bombay? Could not money compensation be given to British officers in Aden in lieu of bad rations?

Mr. Chamberlain said he had telegraphed to India for information.

KEEPING THE GERMANS OUT.

Lord Kitchener's Views.

LONDON, July 28. The "Morning Post" says that Lord Kitchener shortly before his death suggested that the Imperial and Dominion Governments should pass legislation prohibiting the Germans for twenty-one years after the war from becoming naturalised, or taking up domicile in the Empire, and from becoming partners or shareholders in British businesses.

Sir Edgar Speyer's Appeal.

LAHORE, July 28. LONDON, July 27th.—The appeal in Sir Edgar Speyer's case has been dismissed.—("C. and M. Gazette.")

Opium Importation Prohibited.

LONDON, July 28. The importation of Opium and Cocaine has been prohibited.

Montague's Silver Report.

LONDON, June 28. Messrs. Montagu's report says: Better tendency of prices is mainly due to the firmer tone of China exchanges. Several, rather heavy, recent sales are attributed to State Bails and other exceptional sources. America has been selling less freely during the last few days.

African Theatre.

Mariahilf Occupied by Belgians.

LONDON, July 28. KOROGE.—The Belgians have occupied Mariahilf 100 miles southwest of Muaza on lake Victoria after a successful progress west of the lake where they captured a thousand porters of enemy convoy with loads of rifles, munitions and supplies. The Belgians also defeated an enemy force of 600. The Belgians have captured 4000 natives and altogether have taken 190 White prisoners.

THE WAR IN EAST AFRICA.

Further British Success.

LONDON, July 28. It is officially announced that in East Africa General Northey, on July 24th, expelled the southern German force, including the bulk of the crew of the "Koenigsberg," from a strong position midway between Neulangenburg and Iranga. The enemy, after several strong counter-attacks, retired towards Iranga, abandoning a four inch howitzer and two machine-guns. The Governor of Neulangenburg was captured but died of a wound.

Prisoners in German East Africa.

A German Notification.

SIMLA, July 28. Intimation has been received that the German authorities in German East Africa have notified their willingness to receive and transmit to the prisoners of war any letters or parcels of clothing that may be sent for them. The letters will be strictly censored and should be confined to social matters. All such letters and parcels should be addressed C/o Director of Field Post Office, East African Expeditionary Force.

Bombay Share Market.

BOMBAY, July 28. The market in cotton mill shares continues to be very firm and the rates advanced in certain shares. Centrals advanced to Rs. 233½ and Colaba land and mill to Rs. 1355. Tata mills advanced to Rs. 470. Currumbhoys were firm at Rs. 272½ and Davids advanced to Rs. 496¼. Fazaibhoys advanced to Rs. 575. Indore Malwas were in demand at Rs. 337½. Indian bleaching was firm at Rs. 190. Madhowjis were steady at Rs. 1550 and Standards at Rs. 1387½. Swadeshis advanced to Rs. 1785. Bank shares were neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were quiet at Rs. 315. Tata Iron and Steel ordinary were steady at Rs. 171¼ and deferred declined to Rs. 765. Tramways advanced to Rs. 227½. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 75 and small pieces at Rs. 73¼ for buyers in big lots.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India" Commerce Department:—

Mr. J. P. Hardiman, I.C.S., has been appointed as custodian for Burma for receiving, holding and dealing with such money as may be paid to him under the Burma Trading Act.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 28. The following telegram, dated the 27th inst., has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

British Battle Front.

The struggle continues furiously on the British battle front, where the enemy has brought up further reinforcements. Hostile bombardments had been fairly continuous and at times very heavy, but infantry attacks have all failed. Attempt to attack the British right flank on the afternoon of the 24th was frustrated by artillery fire. Two further infantry attacks on the centre of the British line, preceded by specially violent artillery fire, were stopped by concentrated artillery and rifle fire, and an attempted infantry assault on Pozieres in the afternoon of the 25th was driven back by artillery fire. At no place did the enemy succeed in reaching the British trenches, and his casualties in these fruitless attacks have been severe. In other parts of the line there has been hand-to-hand fighting, the British infantry worked their way forward, gaining ground to the north of Pozieres, and on the morning of the 28th, capturing a whole village, while to the west the Territorials made a further advance, capturing two strong trenches and a number of prisoners. The importance of the capture of Pozieres lies in the fact that it occupies the summit of a small plateau commanding the country to the east.

The French Front.

The French, south of Somme, by brilliant raids continued to straighten their line. The French and the British since the commencement of the offensive have taken 26,233 German prisoners and captured an enormous amount of booty, including 140 guns. The German grenade attack near Hill 304 in the Verdun region collapsed. The enemy is violently bombarding the region east of Fleury.

Italian Progress.

The Italians are making important progress and have captured a strong position at Mount Cimone in the upper Astico valley, and a long entrenchment north of Asiago.

The Russian Advance.

The Russians south of Lutsk have broken through wire entanglements on the river Sionvka, affluent of the Stry, south of Berestechko, and are crossing the river without interruption.

The Russians have achieved striking success in the capture of Erzingan, the great Turkish military depot of Armenia, thus opening the road to Anatolia.

Additional Members to the Imperial Legislative Council.

SIMLA, July 28.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India"—Legislative Department:—

The following Additional Members are gazetted:—Sir Fazlulhoy Currimbhoy, Khan Bahadur Mian Mahomed Shafi, Khan Zulfikar Ali Khan, Mr. C. H. Setalvad, Sir Ibrahim Rahimtullah, Mr. D. E. Wacha, Pandit Madan Mohun Malaviya, D. Tej Bahadur Sapru, Sardar Sundar Singh Majithia, Mr. Kamini Kumar Chanda, Maharaja of Kasimbazar, Raja Sir Rampal Singh, Raja of Kanika, Mr. Mahomed Ali Jinnah, Raja of Mahmudabad, Sir Francis Stewart.

Plague Report.

SIMLA, July 28.

During the week ending the 22nd July the total plague mortality stood at 1,284 against 1,770 cases. The following are the provincial figures:—Bombay Presidency 12 deaths, Madras 57, Bihar and Orissa 6, United Provinces 18, Burma 281, Mysore 194 and Hyderabad 289, Bengal showed a clean bill of health.

Bombay.

Investments to Bombay.

BOMBAY, July 28.

All parts of India, says the financial correspondent of the "Times of India", appear keen on sending funds for investment to Bombay. It is stated that if 200 lakhs or more are required, as proposed, for the extension of the Tata Iron Works the new capital will be easily underwritten. It is also reported that the 200 lakhs capital, required for starting a new Hydro-Electric Co., has been fully subscribed, and that applicants to the extent of 50 lakhs have been put on a waiting list. The Bombay Port Trust has advertised a Rs. 25,00,000 4½ per cent debenture loan with a currency out of 20 years, tenders for which are to be sent in on or before the 10th proximo. The situation on the local stock exchange is bright and there is a continuous demand for iron managers and cotton mill shares. The banks supply cheap and ready finance to all responsible parties, and the feeling is that after the war huge constructional programmes are to be carried.

A Correction.

BOMBAY, July 28.

We are asked by the Associated Press Agency to publish the following correction in reference to the Hon'ble Mr. Patels resolution on the Sydenham College appointments moved at the meeting of the Bombay Legislative Council on Wednesday:—The Hon'ble Mr. Chaubal on behalf of the Government pointed out that there were no permanent restrictions which made it impossible or prevented a qualified Indian from holding the post of principal as well as professor. In future, appointments would be made without consideration of race, efficiency being the sole restriction.

TELEGRAMS.

Punjab.

Charge of Cheating.

Against An I. A. R. Officer.

LAHORE, July 28.

There was another Jury case, to-day, before Mr. Barron, Additional Sessions Judge, Lahore, in which one George Inglis was committed to the Sessions by Mr. D. Johnstone, I. C. S., Magistrate, Lahore, under Section 420 Indian Penal Code. The complaint, which was as follows, was read to the accused, who pleaded not guilty:—George Inglis, you on or about the 16th April 1916, at Lahore Cantonment, falsely representing that you had the control of money in Harbin and Messrs. Cox and Co., Bombay, cheated Messrs. Meera Ram and Co., induced them to deliver two sums of Rs. 300 and Rs. 100 on the 6th and 7th respectively, and thereby committed an offence punishable under Sec. 420 I. P. C. and within the cognisance of the Sessions Court. The facts of the case are that accused George Inglis, I. A. R. O. attached to 21st Cavalry, Lahore Cantonment, went to the branch office of Incha Ram and Co. Bankers, Lahore Cantonment, stating that he wanted to open an account with them and produced a cheque for 12,750 roubles upon the Russo Asiatic Bank at Harbin, drawn by Larimi in his favour and endorsed "G. Inglis" and as an alternative security gave a cheque for Rs. 300 upon Cox and Co., Bombay, and obtained Rs. 300 and Rs. 100 on two different occasions. The cheque on Cox and Co. was dishonoured, while the accused himself asked them not to forward the cheque upon the Russo Asiatic Bank. It also appeared that the accused had not more than 100 roubles at his balance when he and his wife left Harbin, while he had no account with Messrs. Cox and Co. Rai Mulchand appeared for the prosecution, while Mr. L. Saunders, Barrister-at-Law is conducting the defence. A jury of five was empanelled. Fat chand and others officers of Incha Ram and Co. are being examined.

To-day, several witnesses for the prosecution were examined, the most important being Mrs. Blanca Inglis, wife of the accused. She said that she was Italian by birth and met the accused at Harbin, where they became engaged and he married her afterwards. She had a deposit in the Russo Asiatic Bank, but her husband withdrew some money by writing her name. At the time they left Harbin they had not more than one rouble balance left in the bank.

A cycle dealer said that the accused offered him a similar cheque.

The case will be taken up to-morrow.

UMBALLA MURDER CASE.

Judge's Charge to the Jury.

LAHORE, July 28.

The Umballa murder case was taken up before Sir Donald Johnstone, to-day, when His Lordship delivered his charge to the Jury. After referring to military regulations his Lordship explained the law of murder and culpable homicide. His Lordship then dwelt on Captain Moyan's "post mortem" examination, the stain on the prisoner of blood and carbolic soap, the scar on his wrist which Inspector Beatty thought to be teeth-mark but Colonel Lane pronounced as nail mark, the fact of the prisoner having oil rubbed on his shoulder, and his behaviour and the inference drawn therefrom by the learned Government Advocate. On the other hand the jury must take into account the explanations given by the defence counsel, the prisoner's attitude after the murder, Mr. Tiver's perfect confidence in him, and the explanations given about the stain on the trousers and scar on the wrist. His Lordship referred to several precedents and said that if the Jury were fully satisfied on the evidence as to the guilt of the prisoner it was their duty to pronounce a verdict accordingly. On the other hand, if the Jury were not perfectly satisfied they should give a verdict of not guilty.

Verdict of Not Guilty.

The Jury then retired for half an hour and returned a unanimous verdict of not guilty. His Lordship thereupon acquitted the prisoner.

80 Persons Drowned in the Ravi.

Owing to the Rope Giving Way.

LAHORE, July 28.

The "Punjabee" gives an account of a shocking incident in which about 80 persons were drowned in the Ravi at Sidhuli ferry in Multan district. It is reported that when a boat containing these unfortunate persons besides two buffaloes, a camel and two horses reached the other bank two of the boatmen jumped out on the bank and pulled hard the boat, but the rope gave way and the boat was carried fast by the strong current. A bridge was a few yards off and the boat struck with a column of the bridge and turned topsy turvey drowning all, the sole survivor being a five years old child who was picked up a mile down the stream clinging to a floating plank. It is complained that the boat was not sufficiently manned, had weak ropes and no anchor and that it was being plied near the canal bridge where the current is generally very swift.

South India.

Madras Legislative Council.

Business to be Transacted.

OOTACAMUND, July 28.

H. E. the Governor left by car punctually at 4 p. m. this afternoon. After the new members have taken oath at the meeting of the Legislative Council and announcement made that the District Municipal Amendment Act has received the sanction of the Governor-General in Council, the members will proceed to elect a representative for the Imperial Legislative Council.

A Gazette Extraordinary will be issued on the 1st August announcing the nomination to the Legislative Council.

TELEGRAMS.

Mysore.

Counterfeit Coining.

BANGALORE, July 28.

A case of counterfeit coining is being enquired into by the police of Civil and Military Station, Bangalore. On information Sub-Inspector Mathias arrested a Mahomedan, stranger to the station, who was alleged to have been passing counterfeit coins. On a search being made, it is stated, 38 two anna bits were found in his possession. The police also recovered two coins of the same kind which, it is alleged he had passed on. The man was placed before the Magistrate who remanded him to the police custody till the 7th instant.

BRIEF TELEGRAMS.

The Bombay Government has been directed by the Commerce Department to wind up the hostile firm of Jacques Harliman.

Mr. Enthoven recently Acting Deputy Controller of Import restrictions Department has been appointed controller and the Government of India has granted the necessary leave.

Mr. Justice Danar's Death.

BOMBAY, July 29.

A very remarkable citizen of Bombay passed away this morning by the death of Sir Dinshah Davar a Puisne Judge of the Bombay High Court, who had lingering illness lasting about 4 months. His death creates a gap in the Parsi community which will not easily be filled. Sir Dinshah was born in Bombay on November 6, 1856 in a wealthy family, his great uncle Mr. Cowasji Davar being one of the pioneers of the mill industry in this city and the Presidency. In his early days at the bar he attained much success in Magistrate's and Small Causes Courts and on going to High Court after Mr. Justice Iyebji's elevation to the bench he soon found himself in the front rank of the bar earning a large income. He was appointed a judge in succession to Mr. Justice Iyebji in 1906. Among his big cases were the Tilak trial in 1908, Hoti Mardan Case and Swadeshi Banking Inquiries. The way in which he did his duty in the Tilak trial earned for him the greatest obituary from various Indian publicists. His masterful conduct of the Banking inquiries will ever be remembered in the Banking and commercial history. After retirement of Sir Narayan Ganesh Chandavarkar he was the senior Puisne Judge of the High Court and in that capacity acted for a month as Chief Justice in 1916. He was also the Judge of the Parsi Chief Matrimonial Court. He was created a knight on 12th December 1911 on the occasion of King's visit to this city. This honour he so highly appreciated that he preferred to disregard the English analogy according to which even after being knighted he would be called Mr. Justice Davar. In all law reports his dignity had to be maintained by the hybrid appellation of the Hon. Justice Sir Dinshah Davar. He took no active part in public life and rigidly eschewed politics. He was essentially a man of his own community and took great interest and strong sides in its religious and social questions. Though a practical reformer and holding advanced western ideas, he was the staunchest champion of the orthodox party in the community.

Weather Report.

SIMLA, July 28.

Further strengthening of the Arabian Sea monsoon has taken place and rainfall increased in Kathiawar and Rajputana. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Orissa, Bihar the United Provinces, Central India west, in east Central Provinces, West Coast of the Peninsula, Bombay Deccan and Hyderabad, and local in Assam, Bengal, Chota Nagpur, east and north Punjab east Rajputana, Gujarat, west Central Provinces, Mysore, Madras Deccan and North Madras Coast.

The Chief amounts are:—Port Blair and Victoria Point 2 inches, Moulmein 6, Tavoy 4, Morgui 3, Ranchi 1, Purnea 3, Cawnpore 2, Gorakhpur and Bareilly 1½, Murree 2, Ajmer 1, Veraval 4, Surat 3, Khandwa and Pachmarhi 1, Bombay 5, Ratnagiri and Calicut 3, Cochin, Ahmednagar and Aurangabad 2, Nizamabad, Mercara and Cocanada 1½.

FORECAST:—Extension of rainfall in northwest India

బాలనరస్వతి పరమత్మరీతి:— అనంతపురం జిల్లా వెను గొండలందరి కృష్ణదేవరాయ పుస్తకభాండాగార పక్షమున జననం నెలలో హిందూపురము వెనుకొండ, ధర్మవరము అనంతపురము, కల్యాణాద్వైతము, సుప్రసిద్ధులు బాల నరస్వతి పరమత్మరీతి జననము. అనంతపురముండలమునగల తరలలో 5, 6, 7, తరగతులందు జడపుబాలున పరీక్షలు రాన్దులు. ఏవారలమును గాని చేరకమున్ను సానిక కార్యదర్శుల యభిప్రాయమున నైతరగతుల బాలు రలో నాంధ్రమున సుతూక బాలుని సానిక కార్యదర్శుల యనుమతిచే బొంది పరీక్షలు రాన్దుము.

పరీక్షలకు చిత్రములు గను తీర్చుడై పానికొక బంగారు పతకమును కృతార్థులమున వారలారందరవారికి మూడవనానికి నిల్వగల గృహమున మాటికి కనీసము 40 రుపాయలు నంబాదించినవారి కెల్లరని యోగ్యతా తత్వమునును ఒసగ బడును.

పరీక్షలు రాగోరి వారలయ దరఖాస్తులనుసారినకా ర్యదర్శు గారికి నంబురు నెల 15 వ తేదీలోను పంపవలెను.

1917 వ సంవత్సరమున జననం నెలలో జననము పరీక్ష తత్వముగృహములను గురించి వెనుగొండగారి కృష్ణ రాయభొండాగార కార్యదర్శికి వాసికొనవలయును.

భక్తి ప్రచారణి పుస్తకము

భక్తి ప్రచారణి పుస్తకము ఉన్నత భక్తి (సీనియరు) (గేడు) ముందు సెల్లె 5-న చేరి శనివారమున నీ క్రింది విధమున జరుపబడును.

- 1. బందరు హిందూ హైస్కూలు 2. బెజవాడ కన్య కావరమేళ్ళూరి హిందూ హైస్కూలు 3. ఏలూరు ర్యాంబి నుబ్బారావు గారి స్కూలు. 4. గంగారాజు గారు, గాలి నుబ్బారావు గారు. 5. నూటిపేట రాజాగారి హైస్కూలు 6. తణుకు బోర్డు హైస్కూలు 7. నన్నాపురం టెయిలర్ హై స్కూలు 8. రాజుపేంద్రాపురం ఏకేశలింగం గారి హై స్కూలు 9. కాకినాడ కౌతుకం రాజాగారి కళాశాల 10. పితాపురం రాజాగారి హైస్కూలు 11. అమలాపురం బోర్డు హైస్కూలు 12. రామచంద్రాపురం శేషాద్ హై స్కూలు, 13. గుంటూరు టెయిలర్ హైస్కూలు, 14. కంగో లు ఏ. బి. యం. శావర్ కేకండేరి స్కూలు, 14. బాపట్ల బోర్డు హైస్కూలు, ప్రధానోపాధ్యాయులు.

ఉ|| 7 Xc. మె|| 10 X|| రామకృష్ణ పరమహంస చరిత్ర) మ|| 1 " — 3 వరకు కుకారాం చరిత్ర) మ|| 3-15 " — 4-15 వరకు భగవద్గీత. మ|| 4-30 " — 5-30 వరకు భాగవత శతకము.

దరఖాస్తు గాల్గు పుస్తక పత్రములు (వాయుటకు కావల సేయు) కు గాగితములు మొదలైనవి తెచ్చుకొనవలసి యుండును. నీ రాబుడ్లు సప్తము చేయబడును.

ఒక సెంటునుండి మతిమొక సెంటునకు హాజరు కా గోరువారు ముందుగా కార్యదర్శికి దెలుపవలెను.

దరఖాస్తు ద్వారా దయ నిగుత్పాహుల జేందక పరీక్షకు తప్పక హాజరై గెలుపొంది బహుమతి కీర్తులం బయ్యగోరు చున్నారును. శత్రువుల జాలలో నెక్కువ మార్కులు దెచ్చి కొనువారలకు నోకప్రత్యేక బహుమతి గుడిసేర నుబ్బర్యు గారిచే నొసగబడును. జాబులు అందగోయినను పరీక్షకుదర ఖాస్తు ద్వారా హాజరు కావచ్చును.

భక్తి ప్రచారణి పుస్తకము, ఉచిత పట్టణము 25-7-16 మ. పార్థసారథి, బి. ఏ., పే. రాజగోపాల్, కార్యదర్శులు.

వర్ణ ఋతువు

(ప్రాచురి బుచ్చి రాజు గారు)

తే. గీ. కొకిలల కూకలును గుట్టకేక లడెంక గేకేకలు నిక కానికేం బరు లిగు నాకసంపు కేకలును సత్వంత మదర వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 1 తేమి నున్నట్టి నరములు కొనులముగఁ గనులకాంతులఁ దొలుకాడి క్రాంతితి నవ్వల నొసంగి చూడలు లబ్బునవడ వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 2 హాళికాళి కెల్ల నమితాల్లందఱును నంటుబాడ్డముల్ తాండవ మాడకుండఁ గుంభిని భోరుకొల్పుమఁ గుంభవృష్టి వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 3 పాడి రేపు మాపు నొసంగఁ బకుల కెల్లఁ బచ్చికం బుమ్మలంబుగ నచ్చ నిచ్చి మేపుకొడలు సంతయు బాపి వైవ వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 4 రెండు మూడేడ్ల నండియి రెచ్చి ప్రజల రూపు మాపును నున్నట్టి కజల స్ఫోట కాది బాధల మొదలంట నడచి పుచ్చ వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 5 ఉష్ణ కిరణుల్ నమముగ నుండునట్లు గోగు లావధతుల్ గొని బాసుమిఱఁ బధ్యపానముల్ జరపుమఁ బరఁగుకట్టు వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 6 క్రజలు తొమవీడికు లయి బడల కుండ భువన వసలత్తు తొతయుం బురుడు లేని హరిరరాచ్చాననంబుల వరలు చుండ వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 7 నళిని జరిపాలనమున నే యలఁత కలఁత లేక పాడిపంటలతోడ క్రికరముగ వరలిన ట్లుండ నీ నళవత్సరమున వచ్చె కుభనూచకంబుగ వర్ణ ఋతువు. 8 క. నేరేదులకం ధూరలెం మా రేదులు నల్లలయల మతి నిలనిలఁ గ నేఁటెంజులకం ధూరలపు మాఁటెంజులు నిశ్చలముగ మార్పొని లేనివి. 9

వింతలు-విశేషాలు

(వికట భారతి)

తెలవామ్మల మహారాజు గారు దేశస్థానాలనిష ములో ట్టుబట్టి పరిచాడు దానికి ఆరంభించారు. కొట్టాయతాళ కాలో తిరువర్ణ జేవాలయం వుంది. ఆ పూర్ణో నెల్లిల్లి కుటుంబం అని వక కుటుంబం వుంది. ఆ కుటుంబం నాకి ఆ దేశస్థానంలో 'కారాన్య' అనే పని యిచ్చారు. అది వారేకవందల సంవత్సరాలనుంచి చేస్తూ గూర్తు. వడకుటి గోపురంమీద రాత్రికి వాగగా నాడ - తెల్లొగట్ట అనగా రాత్రి 2 గంటలొట్టే పనికి దేవాలయం వూరిని తేవించవలెనని జరిగేటట్లును శంఖాపూరించవం, ఈలాంటివని ఈ కుటుంబం వారు చేయాలిని వుంది - అయితే సార్వీను ఎక్కువైన కొద్ది వారికి శ్రద్ధతక్కువైపోయింది. కావలసినది తేవడం హాయి - గట్టిగా శంఖాపట్టవూ పోయింది.

అక్కడి అధికారులు ఎవరైనా ఆదేశంపే ఆదేశనే కాడికివచ్చింది. ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశంలో అనేక గుళ్ళలో అర్చకులు చేస్తున్న గూడా యింతేలేంది. అయితే యిది ఆంధ్ర ప్రభుత్వం నక మతంకో మాకు సంబంధం లేదని వారు ప్రకటించడంతో మన అర్చకులు హద్దరహిజ్ఞానిని ఆరపువులు మూడుకాయలు కాపిస్తున్నారు.

ఆ సమస్యను ఆలాటిదిగాను. అక్కడ ప్రభుత్వం వారి మతం ప్రజలమతం వక్కలేకునక విలకట్టుకోవడాను. పట్టి సాగదీశారు. పనిచేయకపోవడం, వైగా ఆడిగితే మాపనితీసే నేందుకు మిశ్రధికారం లేదనడం అన్ని నాటకాలు జరిగాయి. జరిగేనేం సరిగా. పనిచేయలేదు గనుక సద్గుణ్యులందా ఇంటికెళ్లండియి, అబ్బాయీ ఇకమికి నోకరియ్యవద్దు, అని ఆకాశమాటా అనేశారు. అయ్యా! ఆటం పనిజరిగితే గాని వా ఏడడవండి.

చానికుపుడలా! అదేమిదైరమామోగాని తల పెట్టింది వకటే దానిఫలంలేల క్రిందవుతోంది. ఎందుకో చూడవచ్చును. దేవాలయాలు కట్టింది దేవమాన్యా లేర్పరచి నాకరికే యందంటే తేవుడిమాన్యం సామ్యురూదా తియ్య తియ్యగా లిందానికి గండలేకాని పనికాడిగోస్తేయారం బందలు. తలుపు మాస్తే తాళంజేసి వుంటుంది. అర్చకులు ఆ పూర్ణోనే వుండదు. మాన్యాలు మరొకరికి తాకట్టు. గుడికూతూవుంటుంది. చాకిరిమాన్యాలు చెడతినడమేగాని చాకిరి చేసే వాళ్ళు వక్కలే నా వుండకు. చేయించే వాళ్ళు గ్లు అసలే లేరు. ఈ బాధ లేకుంటే ఇంకో బాధ వస్తుంది. తల గల వాడొకడు బయలుదేరి అందరిని విరుముత లింటాని హదలగొట్టి - భర్తకర్త సంటూ తల ఎగరెస్తా - ఉన్నది లేదీ గూడా ఉన్నది వెడతాడు. పిలవని పేరంటంగా ఈలాంటి పెత్తనాలు వహించి-దేశస్థానాల మాన్యాలను స్వంత నేరీల క్రింద సాగుచేసుకుంటూ-కట్టుకూ సత్కారానికి వక్క వమ్మిడి అయినా దేశస్థానాల నిమిత్తం ఖర్చు పెట్టకుండా-కమ్మగా నమ్మకంగా కాజేస్తున్న భర్తకర్తలు ఎందరో వున్నారు.

మహాగట్టింది మాన్యాలేర్పరచి సాధువులకు వైరా గులకు నవావర్త లియ్యదానికి నన్యానులకుదెడితే వాళ్ళకు సంసారపుగడ వుండడగనుక ఆపనివాళ్ళు అవకాలంగా చేస్తారు. గృహస్థులనుదెట్టితే ఏకాగ్రవా కొంచు కమ్మర్తివుంటుందని మన పెద్ద లాలోందింది. మహాంతుల నేర్పరిచారు. మాయ మాకారా మరీప్పదా మహాంతు లందరన్నా మహా గజులను మించిపోయారు. ఏ ను గు లు, గుట్టలు, ఎడలో నొకర్లు, మిట్టలు, మేడలు, మేలైన దుస్తులు, బంట్లోయలు, సానులు, బానిసలు, బుడ్లు, పాలకీ, వకటేమిటి, వారివై భరం - కామయగడ్డ గోచీలతో కాలం గడిపి ఆచాయం అలా అవకాలంగా సద్వినియోగం చేస్తారంటే ఆభాయంలో ఆర్థభాగం స్వంత ఖర్చుకే యిప్పుడు వారికి చాలడం లేదు. మిగిలింది-నిలక ట్టిదేరాజు-సాధువులకు వైరా గులకు నవావర్తల క్రింద ఆగింజలో ఆరయ్యోసాళు ఖర్చు అయితే అవుతుంది-లేకపోతే అదీలేదు.

సత్కారగట్టింది సర్వజనులకు అన్నం పెట్టమంటే అన్నం మాట్ల తేవుడెరుగు. అరుగుమీద పడుకోండుకుడా అసకాళం లేదుగా! అదే బావును-బడేబావును-అసలు వారు-కట్టివారు- సంకల్పరాజులరబడి-సంసారారులతో-కాపురాలుండడం-వరకే

కులాస్తే పడుకోండుకైన స్థలమియ్యక పోవడం - ఎవరెగని సంకతి.

ఈలాగు వకటేమిటండి ఏమిమానా ఈలాగే వుండగ దా. ఆలో భర్తాత్ములు ఆలోందింది ఆలోందింది-జేలు లకులు క్యయచేసి - ఈలాంటి భర్తాకార్యాలు కాళ్ళకం గా జరగాలని సంకల్పిస్తే- ఆఖరుకు ఈలాగు పరిణమించడం ఎంతటి దురదృష్టా చూడండి చు. అయితే ఎవరికి కావాలి చెప్పండి. అరణ్యరోదనమేగాని.

మరొకమంది సంకతి-మనమంతా సుతోషించవలసిన సంకతి - చెప్పుకున్నాను. కాకినాడ లో రావుబహద్రకు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యవారానుజ్ఞయూర్తి నాయుకుగారు చాలా మందివారని - ఎరగనివారు సాధారణంగా ఎక్కడో గాని వుండరు. వీరక్కడ మ్యునిసిపాలిటీకి చేర్చుకుగావుండి చేస్తున్న పని చాలా శ్రేష్ఠంగా వుంది. ఇన్నిను కంపెనీకి వీరే ఇప్పుడు యజమానులు. ఆ నాయుకుగారి మన మదరాసు వారకం వారు మన కానిన సభలో 6 రైతుల పక్షాన సభ్యుగా ఏప్పు చారని వింటే ఎంతో సంతోషంగావుంది. ఏమంటే, నియమక మైలేనేం- నియోజక మైలేనేం- ఏలాగో మనవాళ్ళు మరీ నలుగురు రూపూరంటే మరిక సంతోషంగా వుంటుంది- అందులో వీరు అచ్చమైన ఆదీ మాత్యంపటివారు గూడాను.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డు (ఒక విశేషమని యొద్దనుండి)

కాకినాడ, జూలై 28: - నిన్న మధ్యాహ్నము 8 1/2 గంటలకు కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారి సభ కాకినాడ మహా మూలో వారి అధీనునందు జరిగింది. 5 గురు అధికారసభ్యులు 3 గురు కేబుల్మెన్లు అధికార నియమితసభ్యులు 3 గురు మాత్రమే ఎన్నికసభ్యులు కలిసి 11 గురు సభకు హాజరయిరి. 6 గురు ఎన్నికసభ్యులనుదీర్చి కేబుల్మెన్లు సభకువచ్చియుండలేదు. క్రమా క్రమేనిధులు 9 గురులోను 6 గురుగయిరహాజరయినసమయములో డిప్యూటీ బోర్డుమెన్చుక జరగెను ఫలితమును గురించి వేరేచెప్ప వలె! పితాపురం డిప్యూటీ కమిషనీవారు గా రెన్నికొన బడిరి. కాని వీరియూ కమిషను లోపములేక కొందరు వారు మాత్రపు అధికార సభ్యులకంటె యీ డిప్యూటీ కమిషనీవారు గానే జిల్లాబోర్డులో నెక్కువ యువయోగకరముగ నుండురు. వీరు చాల కౌతస్యభావులు. బి. ఏ., పరీక్ష నిర్విధి. ఎక్కడ నున్ను జనరంజనలు. జిల్లాలో చాలాబోట్లు చూచినవారు. కాబట్టి వీరియన్నికలో విచారకారణమేమియు లేదు. యంగు సెలలో తిరిగి ఒకయెన్నిక రాగలదు. అప్పుడు కాకినాడ కమిషనీవారు గా రయినకు కోరంగి డిప్యూటీ కమిషనీ వారు గారయినను ఎన్నుకొనబడుదురు. వా రధ్యయులును కూడ చాలామోగులు. క్రమాక్షు సాతకు గలవారు.

సభలోజరిగిన రెండవ ముఖ్యంశము రావోపు లోకలు మ్యునిసిపలు మొబల్ల సభకు గురించియై యున్నది. ఈ సభ చెన్నపట్టణములో నొకటి రెండు మాసములలో జరగును. దానికి క్రమేనిధులుగా దుగ్గిరాల లక్ష్మీదేవరాజు, కొన్నల గడ్డ నుబ్బారావుగార్లు నియమించిరి. దీనికిమాత్రము అధికార సభ్యులు గాని కేత్రు ల్యల గుని యమిత సభ్యులు గాని యనేషింకలేను. సభలో "డిప్యూటీ బోర్డులకు అనువ్యోగీ యు లకు వ్రెసిడెంటు అంతుట యనవరము" అన యాశయింపద దుగ్గిరాల లక్ష్మీదేవరాజు గా రొకవ్యాసమును చతువలయు నని కూడా తీర్మానింపఁబడినది. "డిప్యూటీ బోర్డులకు కలెక్టరు పెన్సిడెంటుగ నుండుటలక కలుగు యర్హములు, కలెక్టర్ స్థానమున ఆసీపుములు కరుగా నుంచించు నిజమయిన ఆను దోగ్గీ యులు నియమింపబడవలసిన యాగత్యము"ను గురించియు మాట్లాడవలెనని దేశభాషాగాన వాగిసియుండిరి. కాని సభ లో హాజరయిన అధికారసభ్యులు కత్తుయ్యయ నలునిధముగ వ్యాసము చేసకు మార్చి.

కైకలూరు సోమశక్త బుద్ధి: - కైకలూరు క్లబ్బుకు 10 యెకరములభూమిలో కట్టుబడు సాగ్రంభొంది పురానులకు మార్చి 6 తీసిగొని ఏకారణముచేతనో పయితటితోనే తీసెనది. పురానులిక్కడినుకతోపూడిపోయినదని ఒకరు మాపేర వాగియున్నారు. భవనిర్మాణమునకు నెరికో యొకరి కి కంకాగ్రుద్ది యుండియెవల పని గాటులు పూర్తియై యుండుట ఆయనదానికి కరగబులేను. కావున కమ్మిటి మొబల్ల తీరకవేసిగొని భవనము పూర్తిచేయించి తాలూకామ్యుద్దిగా నిక తీసిగొని రావలసిన దని వారు పార్థింపుచున్నాడు.

స్త్రీజనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.
చక్కని తలకట్టు.
వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల
కోరని స్త్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్త్రీలకు తప్పని సరి. మెడనునకు కుదెట్టువారలకును స్త్రీలకును,
చెప్ప బనియేలేదు. ఉష్ణధిక్యమునకు తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, చట్ట
తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లభించును.
మైనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశాతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బాగుడుట కిదియేచాలును. ఊరక గ్యారంటీలు, పూచీలు, ఇయ్య నేల.
శ్రేణులందరినీను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనే వాడుడు. నిశ్చయముగ నంతోక
మును గతిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవరాదవలయు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు మానె చూపి
"ఇది చాలవందిది. మిక్కిలి చాక" యనికెప్పి దానిని కొనుడు కెప్పయన్నారట. ఆమాటలచే మోసపోకు. ఆ మానె
అలా వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారట. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మాక్కు చూచి
కొనుడు.

ఒక సీసా రూ 1-0-0. ఏ. పి. రూ 0-4-0
3 సీసాలు రూ 2-10-0. ఏ. పి. రూ 0-7-0

సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155, హమ్మచిసీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, వైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

100

అమృతాంజనము

అన్ని నోవులకు వరమామృతము

చక్కని ఉబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనోవులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును
సార్వభౌమనోవుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

నువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి
7, కంబుకట్టి, మద్రాసు.

నోటీసు.

కృష్ణాడిట్టిబ్బు బెజవాడలో తమ్మన తాతయ్య
బ్రదర్స్ వారితాలూకు రైసుఫ్యాక్టరీలో నేటివరకు
వర్కుచేయు చున్నటువంటి రస్తుం టైప్ ఆయిల్
ఇంజను లి. హెచ్. పి. 45 సెకండుహేండు(Rustone
type Oil Engine B. H. P. 45, second hand)
విక్రయించెదరు గతక కావలసినవారు ఈదిగువ
అప్రెజుకు ఆర్డరు చేయవలయును. ఎక్కువ ఇన్
ఫర్మేషన్ కావలసినయెడల సదరువారిపేర వ్రాసి
సహో జవాబు యియ్యబడును.

TAMMANA TATAYYA BROS.

RICE MILL

BEZWADA.

తెలుగు
అనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివరకును మాయె
ద్ద సిద్ధముగానున్నవి. ఇవి క్రొదిలికెడిన పిశాచురము హై
స్కూల్లో పరీక్షాసాధార్యములైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నర
సింహంబంబులు లి. యెస్. యల్. టి. గారి చేతను, పానుగంటి
అశ్వీవరసింహారావు గారి చేతను రచించబడినవి. మరియు
మొదటి మూడు తరగతుల వాచక పుస్తకములను రైల్వే
గారు 1916 వ సం. జూన్ నెల 6 వ తేదీన పోస్టునెంట్లు
వారి ద్వారా పాఠశాలలయందు చురయోగింపవచ్చునని అను
మతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమును మిక్కిలి
గుండరములైన పాఠాశాలములందు రంగుటటుమును నన్నవి.

అనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0
రెండవతరగతి రూ 0-2-6
మూడవతరగతి రూ 0-3-0
చాలితరగతి రూ 0-4-0

వి.వి.ఎస్.ఎస్. హైస్కూల్లో నాగేశ్వర కళావిభాగవీయగు
ప్రొఫె. బి.వి. వెంకటేశ్వర అంబాధి,
అనందవాచక పుస్తకము, మద్రాసు

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిభక్తోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములో,

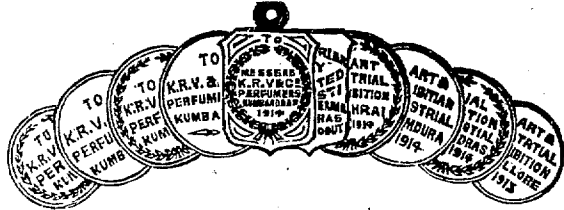
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ

బడును. చందావద్దతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0

లంబకూలి లేదు. ప్రవేశరుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు ఏ. పి. గా వంపురుము.

అయితా:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
21, 145, కాలిఫోర్నియా, మదరాసు అని వ్రాయుట.

అతిపుష్టకాలమునకు తగిన శిరోరావ నివారణి యేది?

మన చందనాది తయిలము

ఈతయిలము వారమునకు రెండు తడకలు (పాత,
కాలములో రానుకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తసిగ్గుదిగును,
కన్నులుంటు, కపాలపుష్పం, ఒంటికిలనొప్పి, తలతిగుడు
వెంటుకులు రాలుట, శవసమవుతున్నది. పీతలైన బుద్ధి
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మావర్త నువాసన వక్రపాడియు నువాసన
నున్ను, కొబ్బరితురుము, ముగంధ స్నానపాడి, శిశిరము
చండనపుష్పము, అరగూ, కేసరిపుష్పము, పువన, జవ్వడి,
అంబరు, సెండ్లైన వస్తువులు తీరకును, క్యాటలాగు కాం
పిశాచి, రాగిశిరశి. శ్రీ. ఆర్. వి. అందు కో,
455 నువాసన క్యాటలాగు, కుంభకోణము.

K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBakonam.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

కాపీరైటు అమ్మకము

మతగ్రంథములు! అమూల్యములు!!

స్వగ్రంథమైన మన్నవ బుచ్చయ్య కంతులవారిచే
తెనుగు ప్రతిపదార్థ టీకాతాత్పర్యముతో వ్రకటిం
పబడిన 10 ఉపనిషత్తులు, 109 స్మృతులు, ఋగ్వే
దము ఒకటవ అష్టకము, సంధ్యావందనభావ్యము
మున్నగు మతసంబంధమైన గ్రంథములయొక్క
తెలుగుభాగము కాపీరైటు అమ్మకమి యున్నది.
కొన గోరువారు, ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయ
వలెను.

హెచ్. వి. కృష్ణ అండ్ కో.,

చింతాద్రి పేట, మద్రాసు.

శ్రీ వైవమహానభ.

శ్రీకటన.

సంస్కృతమాణిభావల సభ్యునియొక్క గాని శివాధ్య
యను చేయనట్టిగాని వైవ బ్రాహ్మణ వీరబాహు వైవ
మహాసభవల సభ్యులచేతను గోమనెడల తమసీగిగురులను
తెలుపుకొనుచు కథవలన ముద్రించబడి సభితులకు బంజబడి
యందు సమానా పృకారము దరఖాస్తులను వ్రాసి యీ
జూలై నెలాఖరులోగా చేడలాకున మాలో నెవరి కిదికై నను
పంపుకొనవచ్చును.

కొంపల్లి కోటిలింగం, గుంటూరు.

కాళీనాథుని నాకేశ్వర రావు, చెన్న పట్టణము.

కాకత్యులు.

శింగ రాజు వెంకటసుబ్బారావు, బెజవాడ.

కోకాధిపతి.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపోడి.

పలము 1-కి రూ. 0-1-3, ఏక 1-కి 3-0-0

సుగంధ ముక్కుపోడి

బుడ్డి 1-కి 0-4-0 డజన్ 1-కి రూ. 2-0-0

కే. పొన్నురంగ మొదలియారు,

ముక్కుపోడి వ్యాపారులు,

పోస్టుబాక్సు నెం. 175, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కార్యకర్మమును పొండుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది.
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
తీరసాఖ్యమును దృఢపరచును. ఆయుర్వ్యధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. పోస్టు ద్వారా
యేమే భరించినకలెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

ఆరంభిగవాకొవధాలయం 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆంధ్రుల చరిత్రము.

మూడవ భాగము.

గ్రంథకర్త, చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు.

గ్రంథము కావలసినవారిదిగురుచిరునామాకు వ్రాసి
కొప్పయెడల బడయుగలరు. గ్రంథము 486 పేజీలు గలిగి
కాలిఫోర్నియా చేయబడినది. వెల పోస్టేజీగాక రూ. 1-8-0యి.

వెలగల వేంకటరెడ్డి,

506 ఇలిహాసతరంగిణి గ్రంథమాల, ఆరంభి-కృష్ణాజిల్లా.

కృతినయినమును ముఖ్యముగ పునయోగకరిమైనది

వైద్యవిద్య

దీనియందు మెండుగ వైద్యసాధనము నిండియున్నది.
144 పుటలుగల పుస్తకము. వి. యింటివద్ద ఏ కర్మముచేక
పాస్తేజీ ఖమ్మలు మాడ తేక విను యిచ్చించేట్లు పుస్తక
క్రియింపబడు నిపుములేదా? తేదే ఒక పుస్తకమునకు
వ్రాగి యును. రాజకైక కారామునకి కోరిక,
(188) 20, వైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

Silks!
అర్జునరా!

Silks!!

Silks!!!

నాగరిక హుచ్చికోలది ప్రపంచము అందమగువస్తువుల సభిలమియమన్నది. జనులు తమ శరీరసౌందర్యము వలన కలయు వస్తువులతోను ప్రయత్నించుచున్నాడు. వనశరీరమునకు అందముకల్పించువస్తువులన్నిటిలో మనము ధరించు చున్నట్టి ప్రత్యేకముమైనది. అందుచే జనోపయోగముగొలుకును, మా స్వలాభము కొలుకును, జపాన్, మారత్, బెంగళూరు మున్నగు స్థలములనుండి మేలైనవట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులలో (నెల్లూరంచు, గోరంచు, దక్షిణాదంచు, మామిడంచు, దిండికల్ అంచు వగైరా) ఎక్కువకాణ్యము, తలుచు, తక్కువ, మృదుత్వము, ఖండువాలు, చీరలు, పంచులు, కొటుకానులు, తలగుడ్డలు లానగునవియు నేయించుచున్నాము. ఇదివరలో మావద్దబట్టలు ఖరీదుచేసిన వారిలో కలుపుకొని మాకుచేసిన యోగ్యతావక్రములే మేము తయారుచేయు బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. కలయువారు ఈక్రింది వివరములు వ్రాయవలెను.

	ఖరీదు	వెడల్పు అంగుళాలు	పొడవు X జనులు
మారత్ కట్టుఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను	12-0-0	47	8
మారత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను	10-0-0	47	8
జపాన్ కట్టు ఖండువా తెలుపు	7-8-0	47	8
మారత్ కట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను	11-4-0	27	5
మారత్ పేక తలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను	11-4-0	82	5
జపాన్ కట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు	8-12-0	82	5
జపాన్ కట్టు కొటుకాను, తెలుపు.	8-0-0	54	1

(16%)

10-6-16

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాపురం, గోదావరిజిల్లా.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

496

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞపుత్రులవారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా మియ్యబడును. ఆట్లు రిజిస్టర్డు. విరాళరందినవో శోధ్యములముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసముగల్గి బాల్కనములోనే ధాతువన్న మా కలిగినవారికి వృద్ధులకోశము బహిషకమై, మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బా నేపించియెడల ఆట్టి దుఃఖము లొగిగి విశేష బహిర్యసంకమన లయ ప్రకాశించును చిర కాలము నుఖముగ జీవించును.

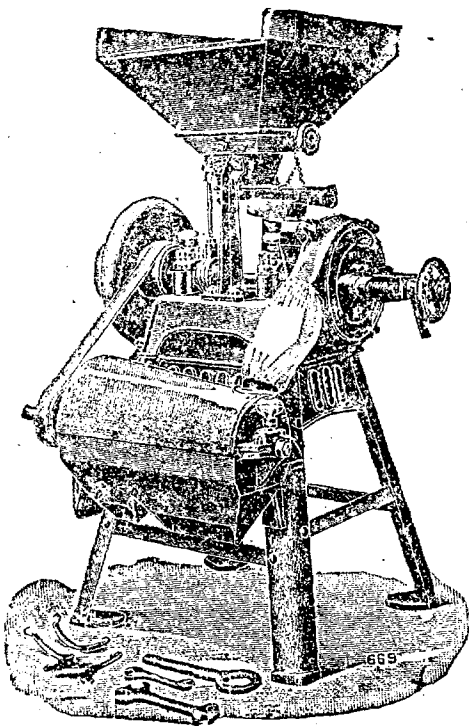
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతువుప్రీతిగలను, స్వస్థప్రీతిగల మానస, ధాతువు ముత్రముతో కలసిపోవుట మానస, నీరుతులకు మానస, బహుమాత్రవ్యాధి మానస, విశేషబలము కలుగును, రక్తము కృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జనమగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతివంతు. ఇది కాబూర్, కాందహార్ దేశములలో మ్రోగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈవంతును విశేషముగా తినుటలన మనదేశపు 4 గురు మనమృగ బలము అదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వైమురబ్బాను నేపించి నుంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయుట యున్నది, 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన వానికల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 28 డబ్బాను ఉపయోగించినవో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును.

అవసర పరిశోధనలతో సంబంధము. 15 తులారు, డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తేపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

న 5, అవన్యూరోడు, బెంగళూరు సిటీ

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

ఈ మిల్లు 3 గుట్టముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనిగలు, కందులు, వగైరాపప్పులును గోధుమలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక పర్యాయములోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపారముగ బహు లాభించును. కొద్దిపెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

రాబున్ మోడల్ కిరస్నాయిర్ యంజను (8½ గుట్టములు మొదలు 60 గుట్టముల వరకు) గ్యాసు యంజనులు, పెట్రోల్ ఫ్యూజులు కంపులు, డాకింగంపులు, టేరింగ్ మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎందువచ్చికరగ గ్యాసు యంజను వగైరా లు కువయోగించు బొగ్గుచేయు బట్టీలు, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్తసామానము గూడ మావద్ద కొరతను. తప్పిల్లు మాకు వాగ్ని తెలిసికొనుడు

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండిస్ట్రీసు కంపెనీ, ఇంజనీర్లు, మెషిన్ల మిల్లుస్టోర్స్ వర్తకులు, 4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అవనికభిప్ర రక్తములను జనించుబాధ్యములకు కీరీతులనుండి మందు. కుకపులను, చచ్చులను, గండములను, ఇండ్లను, పాతకోళ్లను అన్ని విధములవలన గలుగు నర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

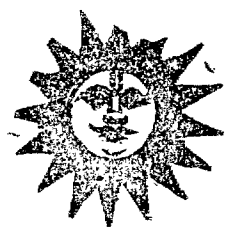
కనామధిసార్వభౌమ గణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యరక్తమును అన్నివిధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్మికబంధమును రోగ్యులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరచేయును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కంటకుటకు 4 పోస్టుల బుడ్డలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిరు:- పి. డి. సావంత్, 144, వననవాడి, నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No, 144, No. 2. BOMBAY,

కుంకుమపువ్వు

వ్యవసాయము

వ్యవసాయము

వ్యవసాయము నిర్మలము వగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాగు సూర్యమాయమును గమనింపుడు. కరస్పాకాడెచ్చు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (53) 21, హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

స్వధర్మ ప్రకాశిని

మత విషయక మాసపత్రిక

సంవత్సర చందా రూ 2 లు మాత్రమే.

ఈ పత్రిక 8 సంవత్సరములనుండి మజల ప్రకటింపబడుచున్నది. ఆంధ్రభాష నుంచి ప్రకటింపబడుచున్న పత్రికలలో మతాధార విషయములను శాస్త్రమవస్థను రీతి ననుసరించి సవాతనధర్మమును బోధించునట్టి పత్రిక మిగిలినది లేదు. ఈపత్రికకు గొండు రుదారులగు జమీందారులు రాజ పోషకులయి 116 రూ॥ల విచ్చుచున్నాడు. దాదాపు 25 ప్రధానపోషకు లున్నాడు. దీనియందు ప్రకటింపబడుచున్న "సవాతన ధర్మపీఠిక శాస్త్రమవస్థను రీతి చాతుర్యవ్యవస్థ" మున్నగు విషయములను హిందువు లందఱు కలించితిరవలెను.

4-6 సంపుటలు మొదలుకొని 7-8 సంపుటలవరకు గల ప్రాతసంపుటయు ఒక్కొక్కటిరూ 1-8-0కు ఇచ్చెదము. 4, 5, 6, 7, సంపుటయు ఒక్కసంపుటయు పీసీకోనువారలకు రూ 5 కు ఇచ్చెదము.

కలయువారు:- మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, 407 గుంటూరు, ఆది వ్రాసేది.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[వ ద్య కావ్య ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలశేదము లేల కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమా? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారిగ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శ్రేణిగునుల కులభము. 900 పుటలు వెల 4-0-0, అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0. పోస్టుకర్చులు శుభ.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

వైలి:-సులభియా, మృదుమధురము, భాగ్యవృక్షము. 2000 పద్యములు కలవు. మంచి కాగితములపై ఆచ్చు. కాగితం లైందు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు శుభ.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

తెలుగుపండితుడు. మ్యూనిసిపల్ పబ్లికేషన్లు, కడప

ARMS & AMMUNITION.

తుపాకులు తుపాకిమందు, కేపురములు మొదలగునవన్ని సారాయములు స్పిరిట్సు నానావిధోపయోగవస్తువులు మావద్ద దొరకును. ఎస్. పి. సారధి అండుకోరింగం చైనాబజారు రోడ్డు 230 మదరాసు

డడ్లీగారి అస్తాక

అనేక సంవత్సరములు శ్రమ పడి కనుగొనబడినది. ఇది, తయారోగమును నివారణ చేయుటకు నమృతమైన మందు. దగ్గును, తడితరబాధలను కుదుర్చు కొనుటకు దీనిని సురక్షితముగ సేవించవచ్చును. అనేకులు దీనిని వాడుటచే, దీని సుప్రసిద్ధతను వెలిబుచ్చుచున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0.

అతిమూత్ర వ్యాధి

దాని, నివారణ. ప్రస్తుతము కావలసినది, నిర్ణీత గుర్రత్తము (స్పెసిఫిక్ గ్రావిట్) తగ్గించి, అతిమూత్రమునాశి, మూత్రమునుండి వెడలు తెలుపు పదార్థమును అణచి వేయు మందు. ఆంటిగ్లొమెరియా చేయుపనినే, ఈమందు చేయగలదు. 50 సంవత్సరముల నుండి, ఈ మందు హిందూ దేశమున జయప్రదముగా నుపయోగింపబడుచున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 4-8-0.

జేమ్సుగారి బగ్ కిట్

(నల్లి నం హారిటీ) ఈమందు నల్లులను నాశనముచేయగలదు. నల్లులు చేరు బొక్కలలోను, చేరుటకు పీలయిన కంఠలలోను, ఈమందు వేసినయెడల, నల్లులన్నియు నాశనముకాగలవు. హిందూ దేశ వాసులకు జేమ్సు బగ్ కిట్ చాల ఉపయోగకారి.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0

W. E. SMITH & Co.,
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
మందులవ్యాపారులు, హాంటు రోడ్డు,
మదరాసు.

ఈమందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము.

దంతచూరము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపాపము.

ఈ దంతచూరముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్ల నుండి రక్తము ప్రవించుకుండును.

నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు

ముత్యముల తెల్లగా నుండును. అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది. సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును.

చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకువేలు డబ్బీలు విక్రయము డబ్బీ 1-కి 0-2 0. డబ్బా రు. 1-2-0.

అమృతాంజనము డిపో,

7, తంబు శెట్టిపేటి, జార్జిటౌను, మదరాసు.

ఫ్లేటు ఎక్స్ ప్రెస్ సిగరెట్లు, నాగరికమగు సువాసనను గలిగిన శ్రేష్ఠమయిన రకమును మాత్రమే యిచ్చగించునట్టియు, తడితరములతో తృప్తినొందనట్టియు లక్షణములుగల కొందరి నిమిత్తము, కను శ్రద్ధతో చేయబడిన కొన్ని రకముల మంచిపాపముకొరకు మిశ్రమము.

STATE EXPRESS

సి గ రే టు లు

వడ్డీయూ నెం. 555 టిన్ ఒకటికి-50 = రు. 1-0-0

టర్ని-వె నెం. 444 టిన్ ఒకటికి-50 = రు. 2-0-0

ఎటువంటి తోవ్వనీకులందును పీటియొక్క మంచిస్థితికి హామీ నిచ్చుటకయి గాలివాచని పేరెంటు టెక్సులలో నెట్టబడియుండును.

ఆరోగ్యకరమయిన ఫ్యాక్టరీలలో క్రింది అడ్రెస్ వారివలన సిద్ధముచేయబడినది.

ఆరెడత్ టువాకో కంపెని., లిమిటెడ్, లండన్ ఇంగ్లండు

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్షింపుటయు సరఫటుత్వము కారణములు రక్షింపుటకు మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రియత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము. సుఖరోగములు దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0

ఈ ధన్యమును సిటికో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాల్చిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాల్చిపోవును.

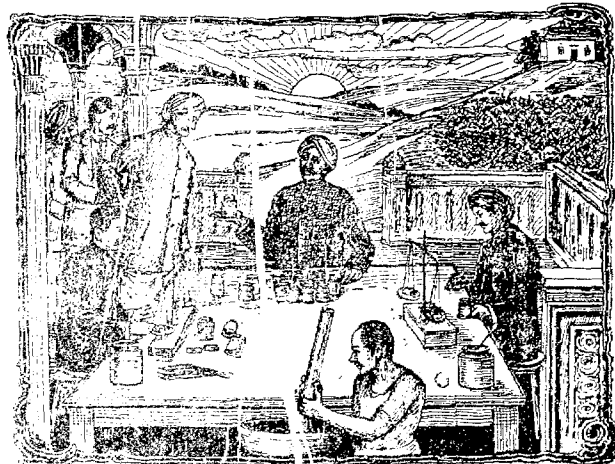
తామర తైలము

ఒక డబ్బీ వెల 0-4-0, పోస్టుఖర్చు సహా 0-6-0

ఈ తైలమును ఒక నారినాడిన సుఖపడ గలరు దీనిని రాచిన మంటయుండదు చర్మము నలుపెక్కదు.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

(Baron & Co)

చిక్కనుమాత్ర గ్రామబుడ్డి 1-కి రు. 0-4-0
మొదలవరకు సామాన్య శ్రమ 1-కి రు. 0-14-0

వ్యారన్ అండు కంపెని

మేలైన సువాసన పొడి, సాదాసన్యము.

మేము తయారుచేసెడి సన్యమ శ్రేష్ఠతరమైన పొగాకుతే తన, అపువధ మూలికలన్నియు, సువాసన ద్రవ్యములచేతను న్న చేయబడినది. ఇది శిరోభారములు, ఒంటి తలనొప్పి, పీన న, దీర్ఘ పడికలు, నుపుళ్ళి, మైకము ఇత్యాది శిరోరోగములను అవలంబిగా కుదుర్చునదియే గాక, యిదియువయోగియచున్న, శరీర క్షతావలము, బుద్ధిప్రకాశము, సరములకు ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతూరి యుపయోగించినవారు ఇతర సన్యములను ఆశ్చర్యించరు. సర్వజనల యుపయోగ నిమిత్తమై ఈ సన్యమును సామాన్య ధరకే విక్రయించుచున్నాము. దీనిని ఒకతూరి పరిశీలించి దీనియొక్క సుగుణములను గ్రహించవలయునని మాయొక్క కోరిక.

డబ్బా బుడ్డకు రు. 2-8-0
రెండవతరం శ్రమ 1-కి 0-12-0

ప్యాకింగు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వ్యారన్ అండు కంపెని, 18 యె. సెకండులైవ్, మదరాసు.

శారదాంబ

స్త్రీధర్మబోధిని యనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గమందు జూపబడినది, అందరును జదివి తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మాత్రమే.

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

ఆంధ్రప్రత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.